

เรื่องในฉบับ

บทนำ

การปรับเปลี่ยนอัตราเงินเคียน

ปัญหาการขาดแคลนพยานาถ

ข้าชาน

นาร

แนะแนวสอบ

สำนวนไทย-ภาษาไทย

คอบบิณหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

คอบบิณหาลัง

สรุปข่าว

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 216 และ 217

ตุลาคม ๒๕๑๕

วารสาร ข้าราชการ

วารสารข้าราชการ

วารสารเพื่อความก้าวหน้าของข้าราชการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีสำหรับข้าราชการ

ท่านสมาชิกที่มีปัญหาเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ และ
วินัยข้าราชการพลเรือน ปัญหาคลัง หรือปัญหาข้อข้องใจอื่นใด
โปรดส่งคำถามไปที่ “บรรณาธิการวารสาร” นี้

จำหน่ายปลีก เล่มละ ๓.๕๐ บาท
สมาชิก ปี ๕๐ บาท รวมค่าส่ง
บอกรับที่ผู้จัดการวารสารข้าราชการ
สำนักงาน ก.พ. ถนนพินธุโยก
โทร. ๘๐๕๔๔๔ หรือ ๘๐๓๓๓๓ ต่อ ๓๔

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๘

ฉบับที่ ๑๐

ตุลาคม ๒๕๑๕

บทนำ	๓	ผมเอง
การเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเดือน	๖	ชัยณรงค์ ละออหวล
ปัญหาการขาดแคลนพยาบาล	๒๑	สุธีรา อายุวัฒน์
ข้าชน	๓๓	นายชอร์
น้ำใจ	๓๘	ข้าราชการบางกอก
แนะแนวสอบ	๓๙	สิทธิชัย ประเสริฐศรี
สำนวนไทย-ภาษาไทย	๔๘	
คอบมปัญหาเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือน	๕๑	
คอบมปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง	๕๔	
สรุปข่าว	๕๕	ชาติ เอี่ยมกระสินธุ์
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖	๖๑	
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๗	๖๕	
บรรณาธิการแถลง	๘๘	

ที่ปรึกษา	พันเอกจินดา นายประวิทย์ นายโสรัจ	ณ สงขลา ณ นคร สุวิฑูร	เลขาธิการ ก.พ. รองเลขาธิการ ก.พ. รองเลขาธิการ ก.พ.
บรรณาธิการ	นายเรียม	ธรรมารักษ์	
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	ดร. อาทิตย	อุไรรัตน์	นายเสริมสุข โกวิทวานิช

กองบรรณาธิการ	นายธงชัย นายพุทธทรัพย์ นายวิเชียร นายนิวัฒน์ นายเฉลิม นายสุธี นายจรงค์	วณิชกะ มณีศรี เกตุสิงห์ วชิรวิภากร ศรีผดุง สุทธิสมบูรณ์ ปิยะนิตยวัฑ	ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ กองจัดการ	เรือเอกผจง ทันทิเฉลิม นายสมพงษ์ ตรีวิมล นายเฉลิม สิงห์กุล นายสุพจน์ สาทรกิจ
ฝ่ายศิลป์	นายอุดม นายณรงค์	มิ่งเกษม นุกุลการ	พิมพ์ที่โรงพิมพ์มณฑลการพิมพ์นครหลวงกรุงเทพธนบุรี ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา	นางจำรัส อ่องจิก

บทนำ

บารมีพระมากล้น	รำพัน
พระพิทักษ์ยุติธรรม	ถือง้าว
บริสุทธิ์ดุจตะวัน	ส่องโลก ไชร์แธ
ทวยราษฎร์รักบาทมัย	ยังด้วยบิตุรงค์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๓๙๖ ได้เสด็จเถลิงถวัลราชย์เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๑๑ และเสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๔๕๓ ศิริพระชนมายุได้ ๕๘ พรรษา รวมเวลาที่ทรงปกครองประเทศไทยได้ ๔๒ ปีเศษ

วันที่ ๒๓ ตุลาคม เป็นโอกาสพิเศษคล้ายวันเสด็จสวรรคตแห่งพระองค์ผู้ทรงเป็นพระปิตุมาหาราชของมหาชนชาวสยาม ซึ่งใคร่ขอพรรณาพระเกียรติคุณบางประการ เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจชาวไทยเราทั้งหลาย พระองค์ทรงดำเนินรัฐประศาสนโยบายด้วยพระปรีชาสามารถอันสูงมค้ำภักภาพทั้งภายในและภายนอกประเทศ ได้ทรงปกครองทำนุบำรุงพระราชอาณาจักรให้มั่นคงสมบูรณ์ด้วยทศพิธราชธรรม บ้านเมืองเจริญวัฒนาถาวรรุ่นตามลำดับ ชาวพระราชราษฎร์ได้รับความร่มเย็นเป็นสุข พระองค์ทรงรักใคร่ไพร่ฟ้าประชาราษฎร์เหมือนบิดารักบุตร จึงมีพยานความรู้สึกที่อ้างอิงได้จากพระวาทะที่ทรงกล่าวกับราษฎรอยู่บ่อย ๆ ถึงพระราชดำรัสที่มีต่อประชาชนเมืองตราดเมื่อ ร.ศ. ๑๒๖ ตอนหนึ่งว่า "... ขอให้เชื่ออยู่ในใจเสมอไปเบื้องหน้า ทั้งเช่นที่คิดเห็นในครั้งนั้นว่าเราจะเป็นเสมือนบิดาของเจ้าเสมอไป ย่อมยินดีด้วยในเวลาที่มีความสุข และจะปลดเปลื้องอันครายในเวลาที่มีภัยได้ทุกข..."

เมื่อมีหนทางใดที่จะแนะนำสั่งสอนข้าราชการและอาณาประชาราษฎร์ให้ประพฤติในทางที่ดีที่ชอบ พระองค์ก็ทรงสั่งสอน ๕๗ ทั้งนี้เพราะทรงเห็นว่า บ้านเมืองถึงแม้จะเจริญด้วยอารยธรรมขั้นสูงที่สุดเพียงใด ถ้าบกพร่องในทางศีลธรรมและจรรยาแล้ว อารยธรรมเหล่านั้นก็ดำรงอยู่ไม่ได้ และโดยเฉพาะพระองค์ได้ทรงเตือนสติให้ผู้ที่เป็นข้าราชการพึงระลึกและถือปฏิบัติดังนี้

“ความรู้ คู่เปรียบด้วย	กำลัง ภายเอย
สุจริตคือเกราะบัง	ศาสตร์พอง
ปัญญาประคองตั้ง	อาวุธ
กมุตคติต่างโล่ห์ป้องกัน	อาจแก่ลัวกลางสนาม”

สุภาชิตบทนี้มีคติหลายทาง คือทางความรู้เปรียบกับกำลังอันแข็งแกร่งของนักรบ ทางข้อสัตย์สุจริตเปรียบเกราะป้องกันสรรพอาวุธที่จะมาถูกต้อง ปัญญาเปรียบด้วยอาวุธคู่มือที่จะห่มหั้นศัตรูให้พินาศไป ส่วนสตินั้นคุงไล่ที่ป้องกันให้ปราศจากภัย ผู้ที่จะประกอบกิจอันหนึ่งอันใดให้ลุล่วงเป็นผลสำเร็จด้วยดีต้องอาศัยความรู้สติปัญญาและความข้อสัตย์สุจริต พระองค์ทรงย้ำถึงความสัตย์สุจริตว่า “จะทำอะไรถ้าขาดสุจริตสิ่งที่ทำลงไปนั้นก็เป้นผลร้ายทั้งสิน” ในคราวพระราชทานพระบรมราโชวาทแก่องคมนตรีที่ไปรับน้ำพระพิพัฒน์สัตยา จ.ศ. ๑๒๓๖ พระองค์ได้ทรงตักเตือนถึงความสุจริตนี้ว่า “ผู้ใดผิดข้อสาบาน ถือว่าไม่มีความสุจริต จะต้องถือว่า ผู้นั้นไม่เป็นมนุษย์เลยทีเดียว”

พระราชนิพนธ์สุภาชิตสอนผู้ที่เป็นข้าราชการตามคติคำสอน ของแม่อาบู่หะชันสอนบุตรเมื่อจะไปรับราชการอยู่ในวังว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวย่อมชุบเลี้ยงผู้ที่มีเชื้อเนืองมาแต่ข้าราชการเก่า หรือผู้ที่เจริญอายุ หรือผู้ที่มีปัญญาไม่ไ่งเวลา หรือผู้ที่รอบรู้วิทยา ส่วนผู้ที่ได้รับการชุบเลี้ยงก็ ต้องรู้ สักมกัตถุญญและกตเวทิตังใจสนองพระเดชพระคุณโดยเต็มกำลัง ไม่เกียจคร้าน และพยายามละเว้นอคติและความชั่วทั้งปวงเสีย

พระองค์ ได้พระราชทานสุภาวชนกแก่ข้าราชการในพระองค์ เมื่อเสด็จกลับจากยุโรปไว้มิให้ข้าราชการที่ใกล้ชิดยกสาเหตุที่ทรงชุลเลียงมาเป็นข้อประกอบกิจทุจริตต่าง ๆ อีกด้วย อันว่าความกตัญญูกตเวทิตะเป็นของสำคัญไม่น้อยกว่าความสัตย์สุจริตเลย คนเรานั้นจะวิเศษปานใด ถ้าขาดความกตัญญูกตเวทิตะแล้วก็เปรียบเสมือนสัตว์เคราะห์บางจำพวก เช่น งูเห่าที่ทรยศต่อชาวนา

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่ทหาร ย่อมเป็นคติสอนใจในการแสดงความกล้าหาญในทางที่ชอบ เช่น บั๊งกันบ้านเมืองประเทศชาติเป็นการจงรักภักดีต่อตัวและต่อชาติ แม้ที่ว่าชีวิตจะแตกดับไปก็ตามที แต่ชื่อเสียงยังคงเหลืออยู่ชั่วกัลปาวสาน “บุญชีพไปบุญสิ้น พจน์ผู้สรรเสริญ”

บ้านเมืองและ ประเทศชาติจะเจริญรุ่งเรืองได้ก็ โดยมีความสามัคคี เป็นพลังอุทิศหนุนพระราชดำริสตอบประชุมชน เมื่อเสด็จกลับจากยุโรป ได้พระราชทานคติเตือนใจชาวไทยให้ร่วมรักและนับถือซึ่งกันและกัน ช่วยกันกระทำการตามหน้าที่และกำลังของตน เพื่อให้บ้านเมืองของเรามีความสงบราบคาบมั่นคง และความสุขรุ่งเรืองขึ้นดังนี้

“บรรดาหมู่มากม่น	เมืองใด ก็ดี
ต่างรวมสามัคคีใจ	ต้อง
รักปราศอริภัย	พาลพวก อื่นแธ
เจริญสุขเพราะสหพยัช้อง	สิ่งข้อสามัคคี”

การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนและตัดโอนตำแหน่ง

ชัยณรงค์ ละอองวล

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

ระเบียบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่ ก.พ. วางไว้

ปัจจุบันมีระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. วางไว้เกี่ยวกับการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน และการตัดโอนตำแหน่ง คือ

- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๔/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๕
- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๑๐ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๗
- มติ ก.พ. ที่อนุมัติในหลักการเกี่ยวกับการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน และตัดโอนตำแหน่งเฉพาะเรื่องเฉพาะราย

ตำแหน่งเฉพาะเรื่องเฉพาะราย

สำหรับข้อ ๑ และข้อ ๒ เป็นระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้กระทรวงทบวงกรม ต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติ

ส่วนข้อ ๓ เป็นเรื่องที่ว่าส่วนราชการขออนุมัติหลักการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนและตัดโอนตำแหน่ง เพราะพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นในหน่วยงานหลายแห่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเหมือนกัน ระดับความยากง่ายของงานก็อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน แต่ชื่อตำแหน่งแตกต่างกัน เพราะผลของกฎหมายในการแบ่งส่วนราชการ มีเหตุผลความจำเป็นต้องเปลี่ยนชื่อตำแหน่งด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับส่วนราชการนั้น ๆ และในทางปฏิบัตินี้ ผู้บังคับบัญชาจำเป็นต้องสับเปลี่ยนโยกย้ายตัวบุคคลเป็นประจำ ทั้งนี้ เพื่อความเหมาะสม เพื่อประโยชน์แก่ราชการและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของตัวข้าราชการด้วย ถ้าจะปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ และข้อ ๒ จะต้องขออนุมัติ ก.พ. ก่อนทุกรายทุกตำแหน่งแล้ว ก็จะทำให้ไม่คล่องตัว เสียเวลา

และไม่ประหยัด และเมื่อทำเรื่องขออนุมัติ ก.พ. ก็อนุมัติตามที่ขอทุกครั้ง เรื่องที่ต้องทำเป็นประจำ ๆ กันอยู่เช่นนี้ ก็อาจเสนอหลักเกณฑ์เพื่อขออนุมัติปรับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนและตัดโอนตำแหน่งต่าง ๆ เพิ่มเติมจากระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามหนังสือเวียนสำนักงาน ก.พ. ที่ ๒ ฉบับดังกล่าวข้างต้นได้

ในการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นนี้ เจ้าหน้าที่จะต้องอ่านให้ละเอียดและอ่านให้ตลอดเสียก่อน เพราะข้อความแต่ข้อ แต่ละตอนเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กัน ควรอ่านหลาย ๆ ครั้งและเป็นเรื่องที่จะต้องทำความเข้าใจในครั้งแรกเสียก่อนจึงพิจารณาในรายละเอียดต่อไป

ถ้าอ่านเฉพาะข้อใดข้อหนึ่ง แล้วแปลความหมายโดยยังไม่ได้ทำความเข้าใจให้ตลอด อาจทำให้เข้าใจได้ว่า กระทรวงทบวงกรมทำได้เองโดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. แต่ความจริงนั้นยังมีความในข้ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นเงื่อนไขของตำแหน่งกับคุณสมบัติของตัวบุคคล ซึ่งถ้าไม่พิจารณาคำยี้ก็จะทำให้การปฏิบัติงานผิดพลาดและมีปัญหาที่จะต้องแก้ไขภายหลัง

ในการทำความเข้าใจและตีความหมายที่ระเบียบหลักเกณฑ์กำหนดไว้นั้น ต้องพิจารณาถึงเจตนาและความมุ่งหมายเป็นหลัก ทั้งนี้เนื่องจากข้อความหรือตัวอักษรที่ระบุไว้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นนานกว่า ๑๖ ปีแล้ว สมัยนั้นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตำแหน่งยังสับสนและยังไม่แพร่หลาย ถ้าจะตีความตามตัวอักษรโดยเคร่งครัดก็อาจจะผิดพลาดไปได้

ก่อนที่จะว่าถึงรายละเอียดในหนังสือเวียนของสำนักงาน ก.พ. ๒ ฉบับ ดังกล่าวข้างต้น ขอทำความเข้าใจเพื่อเป็นพื้นฐานเบื้องต้นเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนและการตัดโอนตำแหน่งดังนี้

แนวทางปฏิบัติในการปรับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน

๑. ในขั้นแรกควรทราบหลักเกณฑ์เบื้องต้นอีกครั้งหนึ่งว่า

การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน จะสับเปลี่ยนได้เฉพาะ "ตัวเงินเดือน" เท่านั้น
ชื่อตำแหน่ง หน้าที่ความรับผิดชอบ และเงื่อนไขของตำแหน่งยังคงเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง

๔ การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน

เว้นแต่ ก.พ. จะอนุมัติเป็นอย่างอื่น

๒. สำหรับตัวเงินเดือนที่สับเปลี่ยนกันนั้น ต้องไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ และไม่เกินขั้นสูงของตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดค่าตอบแทนไว้แล้ว

เมื่อสับเปลี่ยนกันแล้วสามารถจะบรรจุหรือแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ได้ เช่น ตำแหน่งที่มีเงื่อนไขบรรจุผู้ได้รับปริญญาตรี ปัจจุบันตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) กำหนดไว้ว่า ผู้ได้รับปริญญาตรี ซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ปี จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี อันดับ ๒ ขั้น ๑๒๕๐ บาท

ดังนั้น เมื่อจะสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน ต้องหาอัตราเงินเดือนอย่างต่ำขั้นตรี อันดับ ๒ ขั้น ๑๒๕๐ บาท มาเป็นอัตราเงินเดือนของตำแหน่งนั้น

หรือตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่งไว้เป็นขั้นโท อันดับ ๒ เมื่อสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน ก็ต้องหาอัตราเงินเดือนที่ไม่สูงกว่าขั้นโท อันดับ ๒ ขั้น ๒๓๐๐ บาท มาเป็นอัตราเงินเดือนของตำแหน่งนั้น

เช่น ตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณ ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่งไว้ว่าเป็นขั้นโท อันดับ ๒ เมื่อสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนกับตำแหน่งหัวหน้าแผนกอื่น หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าหัวหน้าแผนกตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง จะต้องหาอัตราเงินเดือนไม่เกินขั้นโท อันดับ ๒ ขั้น ๒๓๐๐ บาท มาเป็นอัตราเงินเดือนของตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณ จะเอาอัตราเงินเดือนขั้นโท อันดับ ๓ มาเป็นอัตราเงินเดือนตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณไม่ได้ เพราะอัตราเงินเดือนขั้นโท อันดับ ๓ เกินขั้นสูงของตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณ ที่ ก.พ. กำหนดไว้ แต่เอาอัตราเงินเดือนขั้นโทอันดับ ๑ มาได้ เพราะอัตราเงินเดือนขั้นโท อันดับ ๑ ไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณ

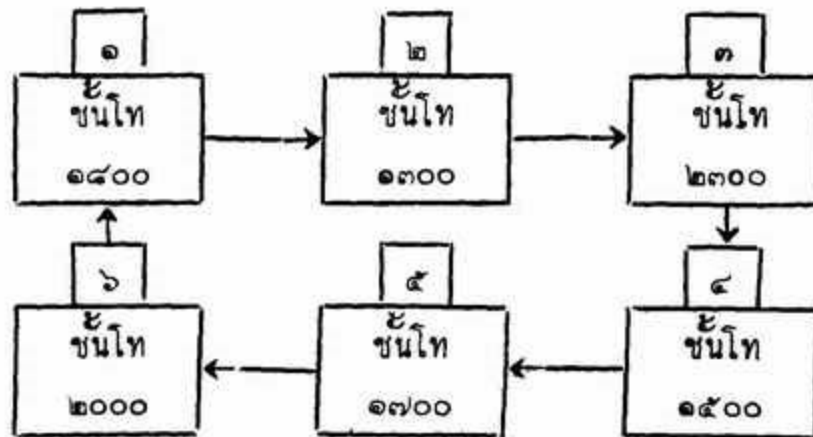
๓. ถ้าในการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน ได้แต่งตั้งบุคคลไปดำรงตำแหน่งใหม่ด้วย บุคคลนั้นจะต้องมีคุณสมบัติตรงกับเงื่อนไขของตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดไว้

เช่น ตำแหน่งพนักงานตรวจสอบภาษีตรี ก.พ. กำหนดเงื่อนไขของตำแหน่งไว้ให้บรรจุผู้ได้รับปริญญาทางบัญชี หรือทางพาณิชยศาสตร์ เมื่อสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน และแต่งตั้งบุคคลไปดำรงตำแหน่งนี้ด้วย บุคคลผู้นั้นจะต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาทางบัญชี หรือทางพาณิชยศาสตร์ ถ้าบุคคลนั้นได้รับปริญญาทางอื่น จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนี้ไม่ได้

๔. การสืบเปลี่ยนอัตราเงินเดือนนั้น จะสืบเปลี่ยนกันได้เฉพาะอัตราเงินเดือน ของตำแหน่ง เท่านั้น

อัตราเงินเดือนประจำกระทรวง ประจำกรม ประจำจังหวัด ประจำกอง ไม่ใช่ อัตราเงินเดือนของตำแหน่ง จะสืบเปลี่ยนกับอัตราเงินเดือนของตำแหน่งต่าง ๆ ไม่ได้

๕. การสืบเปลี่ยนอัตราเงินเดือน จะสืบเปลี่ยนกันครั้งละมากกว่า ๒ ตำแหน่งก็ได้ ตัวอย่าง เช่น

การสืบเปลี่ยนอัตราเงินเดือนตามตัวอย่างข้างบนนี้ จะต้องพิจารณาระเบียบหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติที่วางไว้อย่างละเอียดรอบคอบ ต้องใช้ความระมัดระวังและตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งไม่ให้ผิดพลาดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงื่อนไขของตำแหน่งและถ้ามีตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งมีอัตราเงินเดือนของตำแหน่งสูงกว่าตัวอย่าง เช่น มีอัตราเงินเดือน บางตำแหน่งเป็นขั้นโท อันดับ ๓ ก็จะต้องตรวจสอบหลักฐานในการกำหนดค่าของตำแหน่งที่ ก.พ. เคยพิจารณาอนุมัติไว้ด้วย

ตามตัวอย่าง ถ้าเป็นอัตราเงินเดือนที่บรรจุแต่งตั้งจากผู้สอบเลื่อนขั้นจากขั้นตรีเป็นขั้นโท ทั้ง ๖ ตำแหน่ง ก็ไม่มีปัญหาอะไร กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ดำเนินการได้เอง โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ.

๑๐ การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน

แต่ถ้าในจำนวนตำแหน่งทั้ง ๖ นี้ มีตำแหน่งที่มีเงื่อนไขบรรจุผู้ได้รับปริญญาโท สมมติว่าเป็นตำแหน่งเลขที่ ๓ จะสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนตามตัวอย่างนี้ไม่ได้เพราะปริญญาโท ก.พ. ตีราคาไว้ว่าจะบรรจุเข้ารับราชการได้ไม่สูงกว่าขั้นโท ๑๔๐๐ หรือ ๑๕๐๐ หรือ ๒๐๐๐ แล้วแต่กรณี ก็จำเป็นจะต้องพิจารณาเปลี่ยนแปลง “วงจร” ของการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน เสียใหม่ จะเอาเงินเดือนขั้นโท ๑๓๐๐ มาเป็นอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงื่อนไขการบรรจุ ผู้ได้รับปริญญาโทไม่ได้ เพราะจะบรรจุแต่งตั้งผู้ได้รับปริญญาโทในตำแหน่งหมายเลข ๓ ต่อ ไปไม่ได้

หรือถ้าตำแหน่งเลขที่ ๑ มีเงื่อนไขบรรจุผู้ได้รับปริญญาโท และตำแหน่งเลขที่ ๖ เป็นตำแหน่งว่าง สับเปลี่ยนเฉพาะเงินเดือนอย่างเดียวก็สับเปลี่ยนได้ ไม่มีปัญหาอะไร

แต่ถ้าแต่งตั้งตัวบุคคลจากตำแหน่งเลขที่ ๖ ไปดำรงตำแหน่งเลขที่ ๑ ต้องพิจารณา คุณสมบัติของข้าราชการผู้นั้นด้วยว่าตรงกับเงื่อนไขของตำแหน่งเลขที่ ๑ หรือไม่ ถ้าตรงกัน ก็สับ เปลี่ยนกันได้

แนวทางปฏิบัติในการคัดโอนตำแหน่ง

๑. หลักเกณฑ์เบื้องต้นที่ควรทราบก็คือ เมื่อคัดโอนตำแหน่งไปแล้ว ชื่อตำแหน่ง และเงื่อนไขของตำแหน่งยังเหมือนเดิม (เว้นแต่ ก.พ. จะได้อนุมัติหลักการเป็นราย ๆ เป็นกรม ๆ ไป ตามเหตุผลความจำเป็น)

สำหรับหน้าที่ความรับผิดชอบ อาจเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามหน้าที่ของหน่วยงานที่ ตำแหน่งนั้น ๆ ไปสังกัดใหม่ เช่น เดิมอยู่แผนกสารบรรณ มีหน้าที่รับ-ส่งหนังสือ เมื่อคัดโอน ไปอยู่แผนกเก็บ มีหน้าที่ เก็บ รักษา ทำทะเบียน คัดสำเนาหนังสือ เป็นต้น

๒. การคัดโอนตำแหน่งมีผลกระทบกระเทือนถึงอัตราค่าจ้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และอาจมีผลทำให้ระดับตำแหน่งในหน่วยงานนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปได้ เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณา การต่อเมื่อมีเหตุผลความจำเป็นจริง ๆ

ต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ พิจารณาหลาย ๆ ด้าน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องคัดโอนตำแหน่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างแท้จริง

๓. การตัดโอนตำแหน่งที่จะต้องขออนุมัติ ก.พ. ก่อน หรือในกรณีที่กรมตัดโอนได้เองแต่ต่อมาภายหลังมีเรื่องเกี่ยวข้องกับตำแหน่งที่จะต้องขออนุมัติ ก.พ. โดยที่เกี่ยวพันกับหน่วยงานที่ตัดโอนตำแหน่งมาเพิ่ม ซึ่งเป็นเรื่องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของหน่วยงานไม่ใช่เพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างแท้จริงแล้ว อาจจะเป็นการปิดโอกาสก้าวหน้าของข้าราชการได้

๕๕ ทั้งนี้เพราะการตัดโอนตำแหน่งมีผลทำให้อัตรากำลังลดลงในหน่วยงานหนึ่ง แต่ไปเพิ่มขึ้นในอีกหน่วยงานหนึ่ง สิ่งที่จะต้องพิจารณาก็คือ ปริมาณคุณภาพของงาน ระดับความยากง่ายของงาน ระดับของตำแหน่งและจำนวนอัตรากำลังของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตัดโอนตำแหน่งนั้นว่าเหมาะสมกันอย่างไรหรือไม่

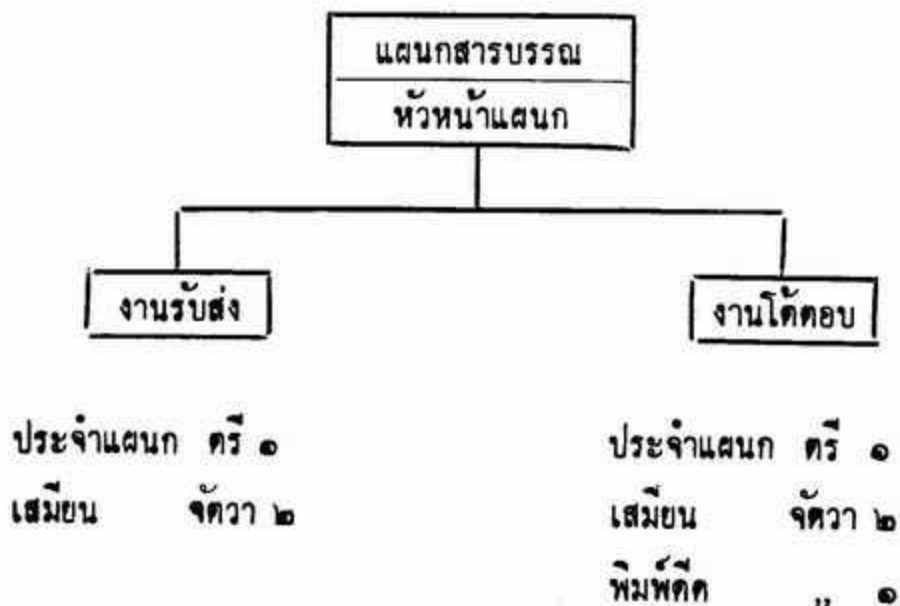
ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องนี้ เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาด้วยทุกครั้ง

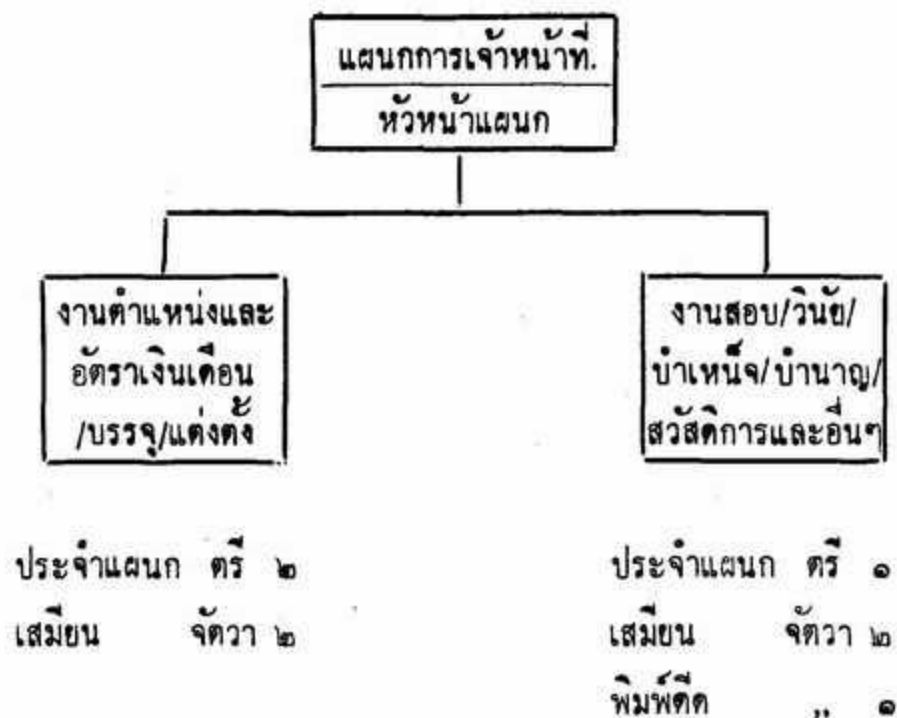
เหตุผลความจำเป็นย่อมเกี่ยวพันกัน

ถ้าเหตุผลไม่มีน้ำหนักพอ หรือขัดแย้งกันเอง การขอตำแหน่งเพิ่มใหม่ก็อาจจะไม่ได้

การขอกำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่งต่าง ๆ เป็นขั้นสูงขึ้น ก็อยู่ในลักษณะ “ขอกำหนดซ้ำ” จะไม่ได้รับอนุมัติ

การดำเนินการในเรื่องนี้ จึงจำเป็นต้องนึกถึงเหตุการณ์ต่อไปข้างหน้าด้วย ตัวอย่างเช่น

ถ้าจะคิดโอนตำแหน่งประจำแผนก จากงานโต้ตอบของแผนกสารบรรณ ไปอยู่ในงานสอบ ฯ ของแผนกการเจ้าหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่ทำเนียบการได้เอง เพราะเป็นตำแหน่งประจำแผนกที่มีเงื่อนไขสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี หรือต้องขออนุมัติ ก.พ. ในกรณีที่โอนตำแหน่งประจำแผนกที่มีเงื่อนไขบรรจุผู้ได้รับปริญญาวิชาชีพ

ก็จำเป็นต้องพิจารณาว่า จะให้ใครเป็นหัวหน้างานโต้ตอบ จะแต่งตั้งเสมียนพนักงานอาวุโสในงานนี้ให้รับผิดชอบแทนได้หรือไม่ หรือจะหาตำแหน่งจากหน่วยงานไหนมารับผิดชอบแทน อัตราค่าจ้างที่เหลืออยู่พอจะปฏิบัติงานได้หรือไม่ ฯลฯ

ในขณะเดียวกัน ก็จำเป็นต้องพิจารณาดังหน่วยงานสอบ ฯ ของแผนกการเจ้าหน้าที่ด้วยว่า ปัจจุบันอัตราค่าจ้างไม่พอกับปริมาณและคุณภาพของงาน จำเป็นต้องเพิ่มประจำแผนกอีก ๑ ตำแหน่ง เสมียนพนักงาน ที่มีอยู่ไม่มีความสามารถพอที่จะปฏิบัติงานในระดับประจำแผนกชั้นตรีได้ ฯลฯ

ถ้าไม่ได้พิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ พิจารณาเฉพาะด้านเดียว ตลอดจนไม่ได้มองถึงเหตุการณ์ข้างหน้า อาจเกิดปัญหาตามมาซึ่งแก้ไขได้ยาก เพราะจะขอตำแหน่งประจำ

แผนกในงานโต้ตอบเพิ่มใหม่ก็อาจจะไม่ได้ หรือจะขอกำหนดตำแหน่งเสมียนพนักงานเป็นตำแหน่งประจำแผนก ชั้นตรี ก็เป็นการขอกำหนดซ้ำ ในทำนองเดียวกันจะขอกำหนดตำแหน่งเสมียนพนักงาน ในงานสอบ เป็นตำแหน่งประจำแผนก ชั้นตรีเพิ่มขึ้น ก็อาจจะไม่ได้อีก เพราะมีตำแหน่งประจำแผนกชั้นตรีในงานนี้อยู่แล้วถึง ๒ ตำแหน่ง เป็นต้น

เรื่องนี้ควรจะได้พิจารณาหนังสือเวียนของสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๔/ว. ๖ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๗ ประกอบในการดำเนินงานเรื่องนี้ด้วย เพราะข้อ ๑๐ ของหนังสือเวียนฉบับนี้กำหนดหลักปฏิบัติและแนวทางพิจารณาของ ก.พ. ไว้ว่า “ตำแหน่งใดที่ ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้นแล้ว หากจะมีการแต่งตั้ง โยกย้าย สับเปลี่ยน หรือตัดโอนอัตราเงินเดือนกันภายหลัง ก็จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไว้ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นว.๔/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๕ คือจะต้องมีอัตราเงินเดือนหรือตัวคนในชั้นเดียวกันสับเปลี่ยนจึงจะชอบด้วยหลักการและเหตุผล ในกรณีเช่นนั้น ก.พ. จะไม่กำหนดให้เป็นขั้นสูงขึ้นซ้ำอีก”

ทางปฏิบัติในเรื่องนี้ตรงไปตรงมา และไม่ทำให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง ก็คือขอเพิ่มตำแหน่งประจำแผนกในงานสอบ ฯ แผนกการเจ้าหน้าที่ แต่ทั้งนี้ต้องมีเหตุผลความจำเป็นมากพอ ถึงขนาดที่ว่า ถ้าไม่เพิ่มตำแหน่งจะทำให้ราชการเสียหาย และได้พิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบทุกหน่วยงาน ทุกแผนกและทุกกองในสังกัดแล้วว่าไม่อาจจะตัดโอนตำแหน่งจากหน่วยงานอื่นมาได้เพราะทุกหน่วยงานมีงานมาก งานเต็มมือ จำนวนตำแหน่งเหมาะสมกับงานที่มีอยู่แล้ว

ระเบียบหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. วางไว้

ระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนและตัดโอนตำแหน่งได้ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย โดยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น-ว. ๔/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๕ และเพิ่มเติมโดยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๔/ว. ๑๐ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ หนังสือเวียนทั้ง ๒ ฉบับ ได้วางระเบียบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ดำเนินการปรับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนและตัดโอนตำแหน่งต่าง ๆ ได้เอง โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. ทั้งนี้ ก็เพื่อความสะดวกในการบริหารราชการทั้งนี้

ข้อ ๑. การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งใด ๆ ถ้าเป็นการ
สับเปลี่ยนในชั้นและอันดับเดียวกัน ให้กระทำได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ.

ระเบียบหลักเกณฑ์ ได้เริ่มใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งเป็นเวลากว่า ๑๐ ปีแล้ว
สมัยนั้น กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ยังมีตำแหน่งข้าราชการไม่มากนัก ตำแหน่งที่ใช้บรรจุผู้
รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก็ไม่มากเหมือนปัจจุบัน ตลอดจนความเข้าใจเกี่ยวกับชื่อ
ตำแหน่ง หน้าที่ความรับผิดชอบ เงื่อนไข และอัตราเงินเดือนของตำแหน่งก็ยังไม่แพร่หลาย

ถ้อยคำที่ใช้จึงเป็นกลาง ๆ ให้เป็นที่เข้าใจว่า

สับเปลี่ยนได้เฉพาะอัตราเงินเดือน ของตำแหน่ง

สำหรับข้อ ๑ นี้กำหนดไว้ว่า ถ้าเป็นอัตราเงินเดือนในชั้นอันดับเดียวกัน ก็ให้
สับเปลี่ยนกันได้

ตัวอย่างเช่น สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนชั้นโท อันดับ ๑ ขึ้น ๑๓๐๐ บาท ตำแหน่ง
หัวหน้าแผนกสารบรรณ กับอัตราเงินเดือนชั้นโทอันดับ ๑ ขึ้น ๑๕๐๐ บาท ตำแหน่งหัวหน้า
แผนกเงิน

ข้อนี้เป็นหลักเกณฑ์เบื้องต้น สำหรับตำแหน่งที่มีค่าตอบแทนเท่ากัน หรือตำแหน่ง
มีอัตราเงินเดือนในชั้นอันดับเดียวกัน ก็ควรให้กระทรวงทบวงกรมสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน ของ
ตำแหน่งนั้นได้เอง ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อหลักการกำหนดค่าตอบแทนของตำแหน่งแต่อย่าง
ใด เพราะเมื่อสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนกันแล้วก็ไม่ได้ทำให้ค่าตอบแทนของตำแหน่งที่ได้กำหนดไว้
แล้วเปลี่ยนแปลงไป

ความข้อนี้เป็นเพียงหลักใหญ่ ๆ ในการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งต่าง ๆ
เท่านั้น จะต้องพิจารณา ศึกษา และทำความเข้าใจในรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งได้กำหนดไว้ใน
ข้ออื่นด้วย

ดังนั้นในทางปฏิบัติจึงต้องพิจารณาคำว่า เป็นตำแหน่งว่างหรือมีตัวบุคคลดำรงตำแหน่ง
นั้นอยู่

จะแต่งตั้งตัวบุคคลตามไปด้วยหรือไม่ ถ้าจะแต่งตั้งตัวบุคคลไปด้วย ก็จำเป็นจะต้องพิจารณาด้วยว่า บุคคลผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงกับเงื่อนไขของตำแหน่งใหม่ที่ สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนกันหรือไม่

จะต้องพิจารณาถึงขั้นเงินเดือนของตำแหน่งด้วย

ถ้าพิจารณาเฉพาะอันดับอย่างเดียว พิจารณาเฉพาะความในข้อนี้เดียวสำหรับการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนทุกตำแหน่งแล้ว ก็อาจจะเกิดปัญหาในการบรรจุแต่งตั้งบุคคลต่อไปได้ เช่น ขั้นตรี อันดับ ๒ เริ่มจาก ๑๑๐๐ บาท ถึง ๑๓๐๐ บาท ถ้าสับเปลี่ยนกันตามข้อ ๑ นี้โดยไม่พิจารณาข้ออื่น ๆ ตลอดจนเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งแล้ว จะเกิดปัญหา เมื่อสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนกันหลาย ๆ ตำแหน่งระหว่างขั้นตรี อันดับ ๒ ด้วยกัน เพราะเมื่อสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนกันแล้ว อาจจะทำให้ตำแหน่งที่มีเงื่อนไขบรรจุผู้ได้รับปริญญามีอัตราเงินเดือนขั้นตรี อันดับ ๒ ขั้น ๑๑๐๐ บาทเท่านั้น ซึ่งจะบรรจุแต่งตั้งผู้ได้รับปริญญาในตำแหน่งดังกล่าวไม่ได้ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และต้องพิจารณารายละเอียดและหลักเกณฑ์ในข้ออื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อไม่ให้มีข้อผิดพลาดดังกล่าวเกิดขึ้นได้

สำหรับข้อนี้อาจสรุป (โดยพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ข้ออื่น ๆ และทางปฏิบัติด้วย) ได้ว่า ถ้าเป็นตำแหน่งที่มีเงื่อนไขให้บรรจุจากผู้สอบแข่งขันหรือสอบเลื่อนขั้น ก็สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน ของตำแหน่งในชั้นและอันดับเดียวกันได้เลย

แต่ถ้าเป็นตำแหน่งที่มีเงื่อนไขให้บรรจุผู้ได้รับปริญญาและประกาศนียบัตรวิชาชีพการจะสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนจะต้องพิจารณารายละเอียดอื่น ๆ ประกอบด้วย

ข้อ ๒. ภายใต้บังคับข้อ ๓ การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งใด ๆ ถ้าเป็นการสับเปลี่ยนในชั้นเดียวกันแต่ต่างอันดับกันแล้ว จะต้องขออนุมัติ ก.พ. ก่อน เว้นแต่การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือนไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท อันดับ ๒ ให้กระทำได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ.

ความในข้อนี้แบ่งเป็น ๓ ตอน

ตอนแรก คำว่า ภายใต้งบข้อ ๓ หมายความว่าไม่ได้หมายความว่ารวมถึงการสับเปลี่ยนอัตราเงินเคียนของตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการประจำเขต—จังหวัด—และอำเภอ ที่ข้อ ๓ กำหนดไว้

ข้อ ๓ กำหนดไว้อย่างไร ก็เป็นไปอย่างนั้น

ข้อความที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ นี้ ก็เป็นเรื่องเฉพาะกรณีที่จะว่ากันต่อไป เฉพาะข้อ ๒ เท่านั้น

ถ้าอ่านผ่านไปเฉย ๆ โดยไม่พิจารณาหรือนึกถึงหลักการกำหนดตำแหน่งแล้วก็อาจจะเข้าใจว่า ข้อ ๒ เป็นข้อยกเว้นของข้อ ๓ แต่ที่แท้จริง ข้อ ๒ นี้เป็นหลัก ส่วนข้อ ๓ เป็นข้อยกเว้น

ตอน ๒ คือข้อความตั้งแต่ “การสับเปลี่ยนอัตราเงินเคียนสำหรับตำแหน่งใด ๆ ถ้าเป็นการสับเปลี่ยนในชั้นเดียวกันแต่ต่างอันดับกันแล้วจะต้องขออนุมัติ ก.พ. ก่อน”

ตัวอย่างเช่น ถ้าจะสับเปลี่ยนอัตราเงินเคียนชั้นเอก อันดับ ๑ กับชั้นเอก อันดับ ๒ หรือจะสับเปลี่ยนอัตราเงินเคียนชั้นโท อันดับ ๓ กับชั้นโท อันดับ ๒ จะต้องขออนุมัติจาก ก.พ. ก่อน จะสับเปลี่ยนเองไม่ได้

ความในตอนนี้ สนับสนุนหรือเป็นข้อความที่กำหนดขึ้นเพื่อขยายข้อความในข้อที่ ๑ ที่กำหนดให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ สับเปลี่ยนเฉพาะอัตราเงินเคียนที่อยู่ในชั้นอันดับเดียวกันได้เอง

ทั้งนี้เพราะเหตุว่า ตำแหน่งที่กำหนดค่าตอบแทนไว้ไม่เท่ากัน การจะสับเปลี่ยนอัตราเงินเคียน จะต้องพิจารณาหน้าที่ความรับผิดชอบและความยากง่ายของงานในตำแหน่งนั้น ๆ ก่อนว่า จะสมควรให้สับเปลี่ยนอัตราเงินเคียนกันหรือไม่

มีฉะนั้น ก็อาจจะกลายเป็นว่า ตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบสูง และงานของตำแหน่งเป็นงานที่ปฏิบัติได้ยาก กลับมีอัตราเงินเคียนหรือค่าตอบแทนต่ำ

และกลับกัน ตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบไม่สูงนัก งานของตำแหน่งก็ไม่ได้ยากเย็นอะไรนัก แต่กลับมีเงินเคียนหรือค่าตอบแทนสูง

ในกรณีเช่นนี้ ถ้ากระทรวงทบวงกรมใดมีความประสงค์จะสับเปลี่ยนอัตราเงินเคียนก็ให้ทำเรื่องเสนอมา เพื่อให้ ก.พ. พิจารณาก่อน ว่าหน้าที่ความรับผิดชอบและความยากง่าย

ของงาน ของตำแหน่งทั้ง ๒ อยู่ในระดับเดียวกัน ควรกำหนดค่าตอบแทนให้เท่ากัน และควรอนุมัติให้สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนกันได้

ตอน ๓ เป็นข้อยกเว้นของตอนที่ ๒ ซึ่ง ก.พ. อนุมัติให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนที่อยู่ในชั้นเดียวกัน แต่ต่างอันดับกันได้เอง

แต่ทั้งนี้อนุมัติเฉพาะตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือนไม่สูงกว่าชั้นโท อันดับ ๒ เท่านั้น

หมายความว่า กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ จะสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนกันได้เอง เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้ คือ

ชั้นโท อันดับ ๒ กับ ชั้นโท อันดับ ๑

ชั้นตรี อันดับ ๑-๒-๓

ชั้นจตุร อันดับ ๑-๒-๓-๔

การที่ ก.พ. อนุมัติให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนดังกล่าวได้เองนั้น อาจจะเป็นเพราะว่าหน้าที่ความรับผิดชอบและความยากง่ายของงานระหว่างตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือนชั้นโท อันดับ ๑ กับชั้นโท อันดับ ๒ ก็คือ ระหว่างชั้นตรี อันดับ ๑-๒-๓ ก็คือ และระหว่างชั้นจตุร อันดับ ๑-๒-๓-๔ ก็คือ ไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก

โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือนชั้นจตุรและชั้นตรี ก.พ.ก็ได้มอบอำนาจให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ กำหนดอัตราเงินเดือนเป็นอันดับสูงขึ้นได้เองอยู่แล้วตามข้อ ๖ ของหนังสือเวียนของสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๔/ว. ๖ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๗ ที่กำหนดไว้ว่า “ตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นจตุรและชั้นตรี เมื่อกระทรวงทบวงกรมใดมีเงินงบประมาณภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติที่จะนำมากำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นอันดับสูงขึ้นได้ และข้าราชการพลเรือนชั้นจตุรและชั้นตรีผู้ครองอัตราเงินเดือนในตำแหน่งนั้น ๆ อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ผู้บังคับบัญชาจะส่งเลื่อนเงินเดือนได้เองตามกฎหมาย ก.พ. และตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้ ก็ให้กำหนดอัตราเงินเดือนเป็นอันดับสูงขึ้นได้ โดยไม่ต้องเสนอให้ ก.พ. พิจารณาตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗”

ก.พ. จึงได้อนุมัติให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ดำเนินการได้เอง เพื่อความ สะดวก รวดเร็ว และประหยัด โดยไม่จำเป็นต้องส่งเรื่องมาให้ ก.พ. พิจารณาก่อน ทำให้การบริหาร

๑๘ การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน

งานบุคคลต้องด้วยชั้น เพราะตำแหน่งต่าง ๆ ในราชการพลเรือนในระดับนี้มีจำนวนมากที่สุด และกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ มีคำสั่งสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน แต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการในระดับมากที่สุดด้วย

อนึ่ง ความที่กำหนดไว้ในข้อนี้ ก็เช่นเดียวกับข้อ ๑ คือการเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องนึกถึงและพิจารณาความในข้ออื่น ๆ ด้วย และอาจสรุปได้ทำนองเดียวกันคือ ถ้าเป็นตำแหน่งที่มีเงื่อนไขให้บรรจุผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบเลื่อนชั้น ก็สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนกันได้ตามที่กำหนดไว้

แต่ถ้าเป็นตำแหน่งที่มีเงื่อนไขให้บรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ จะต้องพิจารณารายละเอียดอื่น ๆ ด้วย

ข้อ ๓. การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง หัวหน้าส่วนราชการประจำเขต หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ ที่ ก.พ. ได้อนุมัติหลักการในการกำหนดอัตราเงินเดือนไว้เป็นอันดับสูงของชั้นใดแล้ว ให้กระทำได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. แต่ทั้งนี้ต้องเป็นการสับเปลี่ยนในระหว่างตำแหน่งและชั้นเดียวกัน

ข้อ ๔. ข้อยกเว้นของข้อ ๒ ที่ว่า การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนในชั้นเดียวกัน ถ้าต่างอันดับกันจะต้องขออนุมัติ ก.พ. ก่อน

แต่สำหรับบางตำแหน่งที่ ก.พ. ได้กำหนดค่าตอบแทนของตำแหน่งไว้ล่วงหน้าแล้ว ว่าตำแหน่งนั้น ๆ ควรได้รับค่าตอบแทนในอัตราเงินเดือนชั้นอันดับใด ถ้าจะให้กระทรวงทบวงกรมมาขออนุมัติสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งเหล่านั้นอีก ย่อมไม่ถูกต้องเสียเวลา ไม่ประหยัด และไม่มีเหตุผลที่จะไม่อนุมัติให้กระทรวงทบวงกรมสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่กำหนดค่าตอบแทนไว้เท่ากัน

ก.พ. จึงได้กำหนดไว้ว่า สำหรับตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการประจำเขต เช่น
สรรพากรเขต ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการจังหวัด เช่น สรรพากรจังหวัด และตำแหน่งหัวหน้า
ส่วนราชการประจำอำเภอ เช่น สมุหบัญชีอำเภอ ฯลฯ เป็นต้น ถ้าตำแหน่งเหล่านี้ ก.พ. ได้
อนุมัติหลักการในการกำหนดอัตราเงินเคียนไว้ในระดับใดแล้ว ก็ให้สับเปลี่ยนอัตราเงินเคียน
กันได้ โดยไม่ต้องมาขออนุมัติ ก.พ. ก่อน ไม่ว่าผู้ครองตำแหน่งจะได้รับเงินเคียนจริงเท่าใด

ตัวอย่างเช่น ตำแหน่งสรรพากรเขต ถ้าสมมติว่า ก.พ. ได้พิจารณาหน้าที่ความรับผิดชอบ
ขอความยากง่ายในการปฏิบัติงานและองค์ประกอบข้ออื่น ๆ แล้วเห็นว่า สรรพากรเขตทุกแห่ง
ควรกำหนดอัตราเงินเคียนให้เป็นชั้นเอก อันดับ ๓ ได้ กรมสรรพากรก็พิจารณาสับเปลี่ยน นาย ก.
สรรพากรเขต ๑ ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก อันดับ ๓ ชัน ๕๐๐๐ บาท กับนาย ข.
สรรพากรเขต ๒ ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก อันดับ ๑ ชัน ๓๐๕๐ บาท โดยไม่ต้อง
มาขออนุมัติ ก.พ. ก่อน

(ยังมีต่อ)

สถานพยาบาล สหณภาพร

ถนนสีลม โทร. 30079

มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ รับรักษาโรค ยาเสพติด
ปัญหาทางเพศ โรคประสาท โรคจิต
โรคพิษสุรา และโรคนอนไม่หลับ ใช้เครื่องมือทันสมัย
ในการตรวจประสาทและสมอง ดำเนินการรักษา
แบบยุโรป อเมริกา

พยาบาลไทยไปทำงานต่างประเทศ กับปัญหาการขาดแคลนพยาบาล

สุธีรา อายุวัฒน์

ปัญหาการขาดแคลนพยาบาลในประเทศไทยเรา เป็นปัญหาสำคัญยิ่งที่พยาบาลและ
นักบริหารของประเทศตระหนักดี ผู้เขียนขอเรียนตรง ๆ ว่า รู้สึกเลื่อมใสศรัทธาท่านผู้ใหญ่มาก
ทั้งฝ่ายพยาบาลและฝ่ายบริหารที่ท่านได้พยายามคิดหาทางที่จะแก้ไขปัญหานี้ตลอดมา จะว่ากัน
ตามความเป็นจริงแล้ว การขาดแคลนพยาบาลนั้นเป็นปัญหาที่ทุกประเทศทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่
บางประเทศก็หาทางแก้ไขด้วยวิธีง่าย ๆ เช่น ประกาศรับพยาบาลจากประเทศอื่น ซึ่งเราพบ
เสมอในหนังสือพิมพ์ หรือในวารสารการพยาบาลของต่างชาติ ปัญหาการขาดแคลนพยาบาล
เป็นปัญหาใหญ่ที่แก้กันไม่รู้จบสิ้น ประเทศชาติและชุมชนยังพัฒนามากเท่าใด ความต้องการ
ทางด้านสุขภาพอนามัยของประชากรก็ย่อมทวีความรุนแรงขึ้น

เป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งอยู่แล้วว่า ประเทศไทยเรานั้นไม่เพียงแต่จะเผชิญกับปัญหาพยาบาลไม่พอกับจำนวนของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมากมายเท่านั้น ปัญหาแทรกซ้อน ซ้ำเติมที่บั่นทอนสุขภาพจิตของพยาบาลชั้นบริหาร และผู้ที่อยู่ในวงการทุกวันนี้ คือ ปัญหาที่พยาบาลหลัง ไหลออกไปประกอบอาชีพในต่างประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา เรื่องนี้เช่นปัญหามานาน มีนักวิจัยและนักแก้ปัญหาหลายท่านได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อค้นคิดหาทางที่จะแก้ไข ผู้เขียนเคยคิดว่าการผลิตพยาบาลเพิ่มขึ้นอาจจะเป็นทางแก้ปัญหาได้ทางหนึ่ง แต่เมื่อมาทำหน้าที่ผู้ผลิตเข้าจริง ๆ จึงทราบว่าที่คิดไว้นั้นผิดอย่างมาก เพราะการผลิตพยาบาลนอกจากจะกระทำไม่ได้โดยยากลำบากแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกมากมายที่ส่งเสริมการขาดแคลนพยาบาล เป็นต้นว่า ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สังคมตื่นตัวในด้านการรักษาสุขภาพอนามัยและสนใจมารับบริการพยาบาลมากขึ้น มนุษย์มีอายุยืนขึ้น ประกอบกับวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ขยายตัวขึ้นอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ทำให้ความต้องการพยาบาลของประเทศทวีขึ้น

อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่ช่วยเสริมให้ประเทศไทยขาดแคลนพยาบาลที่ได้รับการกล่าวขวัญถึงมากที่สุด คือการที่พยาบาลไทยออกไปประกอบอาชีพในต่างประเทศ การออกไปทำงานในต่างประเทศของพยาบาลไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างน่าตกใจ เฉพาะโรงพยาบาลรามาริบัติ ในช่วง ๓ ปี โดยนับตั้งแต่วันเปิดให้บริการ คือวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๑๒ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๕ มีพยาบาลลาออกไปประกอบอาชีพที่สหรัฐอเมริกาจำนวน ๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔ ของพยาบาลที่ลาออกทั้งหมด

เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนพยาบาลที่โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดีจะผลิตได้ คือรุ่นแรก ซึ่งสอนโดยหลักสูตรของโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คาดว่าจะสำเร็จทั้งสองระดับ คืออนุปริญญา และปริญญาตรี ในราวกลางปี ๒๕๑๗ นั้น มีจำนวนประมาณ ๔๙ คน ถ้าดูตามตัวเลขนี้ จะเกิดความรู้สึกว่าในขณะนั้น โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดีก็ยังไม่สามารถที่จะผลิตพยาบาล เพื่อสนองความต้องการของโรงพยาบาลรามาธิบดีได้เพียงพอ ถ้าจะมองลึกลงไปถึงความต้องการของประเทศ ซึ่งมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับความต้องการทางด้านบริการสุขภาพอนามัยของชุมชน ขยายขอบเขตขึ้นอย่างกว้างขวางแล้ว นับว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่ท้าทายนักบริหารได้เป็นอย่างดี

พยายาลไทยไปต่างประเทศทำไม

คนส่วนใหญ่มักจะคิดว่า พยายาลที่ไปทำงานต่างประเทศนั้นไปเพราะเห็นแก่เงิน เป็นประการแรก บางครั้งกล่าวรุนแรงว่าเป็นคนอกตัญญู เห็นแก่ตัว แท้จริงแล้วพยายาลที่ไปทำงานต่างประเทศ ไม่ได้สุขสบายและใช้เงินที่ตนเองหาได้มาบำรุงความสุขส่วนตัวอย่างที่ใคร ๆ คิด พยายาลต้องประสบกับความยากลำบาก ต้องมีความอดทนอย่างสูงต่อสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่ใหม่ต่อชีวิตนานับประการ ทุกคนที่เตรียมตัวจะไปเมืองนอกและผู้ที่ไปมาแล้วย่อมทราบซึ่งถึงความลำบากเหล่านั้นได้ดี การไปทำงานที่สหรัฐอเมริกาของพยายาลนั้น ไม่ใช่กระทำได้ง่าย ๆ นอกจากจะต้องได้จดหมายตอบรับทำงานจากโรงพยาบาลในสหรัฐ ฯ และผ่านการสอบภาษาอังกฤษแล้ว ยังต้องปฏิบัติตามระเบียบและขบวนการต่าง ๆ ทั้งทางกงสุลอเมริกา และตามกฎหมายของกระทรวงการต่างประเทศไทยอีกหลายประการ

ถ้าจะตั้งคำถามว่าเมื่อทุกคนทราบถึงความยากลำบากแล้วไปทำไม อันนี้น่าคิดและน่าศึกษา เคยมีนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในและนอกวงการพยายาล ได้ทำการศึกษาเพื่อสำรวจตรวจค้นหาสาเหตุที่พยายาลไทยต้องไปหากินต่างประเทศ การสำรวจได้ข้อเท็จจริงออกมามากมายหลายอย่าง ข้อเท็จจริงเหล่านั้นถ้าจะนำเอามาตีพิมพ์ก็จะได้หลายเล่มสมุก

ผู้เขียนขอแนะนำเฉพาะผลการศึกษา ซึ่งสมาคมพยายาลได้ทำการสำรวจเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ โดยส่งแบบสอบถามจำนวน ๑,๔๔๐ ฉบับ ไปยังพยายาลไทยซึ่งปฏิบัติงานพยาบาลจริง ๆ อยู่ในประเทศไทยเกือบทุกภาค ผลที่ได้จากการศึกษาพอสรุปได้ย่อ ๆ ดังต่อไปนี้

๑. เงินเดือนน้อย

- ไม่เพียงพอกับงานที่หนัก ทรากคร่า งานพยายาลเป็นงานที่ชวนให้จิตใจเศร้าหมองหดหู่ ไม่รื่นรมย์ พบแต่ความเจ็บป่วยและความตาย
- ไม่สมกับงานที่ต้องทุ่มเทกำลังกายกำลังใจต้องรับผิดชอบชีวิตมนุษย์ และเสี่ยงต่อการติดโรคภัยไข้เจ็บ
- ไม่พอกับรายจ่าย เพราะค่าครองชีพสูง
- เมื่อเทียบวิชาชีพอื่น ๆ ซึ่งใช้เวลาเรียนเท่ากัน เช่น อาชีพครู

๒. การศึกษาต่อ

- มีโอกาสศึกษาต่อน้อยมาก ทางโรงพยาบาลไม่สนับสนุน
- ทุนการศึกษามีน้อย ควรจัดให้มีมากขึ้น ทั้งในและนอกประเทศ
- ควรมีการเปิดอบรม เพื่อเทียบวิทยะฐานะให้สูงขึ้นเรื่อย ๆ
- ควรเพิ่มสถานที่ศึกษาต่อให้มากขึ้น
- ควรจัดให้มีการสับเปลี่ยนกันไปศึกษาต่อโดยทั่วถึง ไม่เพียงแต่เฉพาะส่วนกลางเท่านั้น
- เมื่อพยาบาลต้องการเรียนต่อด้วยทุนตนเองทางโรงพยาบาลควรสนับสนุน
- ผู้ที่ได้รับทุนหรือโควตาศึกษาต่อ ควรได้รับการเกื้อกูล เรื่องที่พักอาศัย เงินบำรุง
- วิชาครูรับ ม.ศ. ๓ และมีการเรียนเลื่อนขึ้นถึงระดับปริญญา โท เอก แต่ทำไมพยาบาลถูกจำกัดสิทธิ ?
- ควรปรับปรุงวิทยะฐานะวิชาชีพให้สูงขึ้น ให้เท่ากับวิชาชีพอื่น ซึ่งใช้เวลาศึกษาเท่ากัน
- พยาบาลรับ ม.ศ. ๕ เรียน ๔ ปี ควรได้รับปริญญาตรีเช่นเดียวกับสาขาวิชาชีพอื่น ๆ
- ควรเพิ่มสังคมศึกษาให้เข้าในหลักสูตร

๓. การผูกพันการศึกษา

- ระชนานเกินไป ต้องทำงานชดใช้ถึง ๔ ปีควรลดเป็น ๑ ปี

๔. งานพยาบาล

- งานหนักมากเกินกำลัง เพราะเจ้าหน้าที่น้อย ทำให้เบื่อง่าย
- งานมาก คนทำน้อย ทำให้ผลของการปฏิบัติงานไม่ดีเท่าที่ควร
- งานหนัก แต่ไม่มีผู้รู้เห็นและสนับสนุนขาดความเอาใจใส่จากผู้ดูแล และผู้ใหญ่
- พยาบาลที่อยู่เวรกลางคืน ควรได้รับสิทธิพิเศษ เงินหรือวันหยุดชดเชย

ส่วนมาก การศึกษาพบว่าพยาบาลไทยที่ไปสหรัฐอเมริกา มีการศึกษาตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตร จนถึงปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงานในประเทศ ตั้งแต่ ๑-๑๕ ปี ส่วนมากจะมีประสบการณ์ตั้งแต่ ๕-๑๕ ปี จะเห็นว่าพยาบาลที่ไปสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่ ได้ปฏิบัติงานรับใช้ชาติเป็นเวลานานพอสมควร การศึกษานี้พบว่าในจำนวนพยาบาล ๓๕ คนที่ส่งใบสอบถามคืน เป็นพยาบาลที่ทำงานบนหอผู้ป่วยที่ต้องการทำงานทั้ง ๓ เวร คือ เวรเช้า บ่าย คึก มีจำนวน ๑๐ คน เป็นพยาบาลระดับหัวหน้า ๑๒ คน ระดับผู้ตรวจการ ๓ คน เป็นครูสอนในห้องเรียนและหอผู้ป่วย ๕ คน เป็นทั้งครูและผู้ตรวจการ ๕ คน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลและช่วยให้พยาบาลไทยไปสหรัฐอเมริกามากที่สุด พอสรุปย่อ ๆ ได้ คือ ส่วนใหญ่บอกว่าเป็นเหตุผลส่วนตัว ต้องการไปเห็นสหรัฐอเมริกา ต้องการเผชิญโชค ต้องการท่องเที่ยว และเพื่อส่งเสริมฐานะเศรษฐกิจส่วนตัว ถัดลงไปก็เป็นเหตุผลเกี่ยวกับระบบการบริหารทำให้พยาบาลไม่ชอบที่จะทำงานในประเทศไทย

สิ่งที่พยาบาลให้ความสนใจออกความเห็นอันค้ำสูง โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ก่อนหลัง คือ

๑. ไม่สามารถเผชิญกับปัญหาประจำวัน เกี่ยวกับการขาดแคลนเครื่องมือเครื่องใช้ ในการปฏิบัติงาน และการขาดบุคคลากรซึ่งกำลังรุ่นแรงอยู่ในขณะนี้
๒. ไม่มีหลักประกันที่มั่นคงถ้าเกิดทุพพลภาพในการปฏิบัติงาน ไม่มีเงินชดเชย สำหรับเวรบ่าย เวรคึก
๓. ขาดความเข้าใจในระดับผู้บังคับบัญชาและผู้ควบคุมงาน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้น้อยไม่ดีพอ เมื่อเกิดมีการขัดแย้งกันระหว่างผู้สั่งกับผู้ปฏิบัติ ซึ่งมีบางครั้งซึ่งที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ ผู้บังคับบัญชาก็จะได้เปรียบเสมอ
๔. ระบบปฏิบัติงานไม่เปิดโอกาสให้ผู้น้อยได้แสดงความคิดเห็น
๕. ไม่ได้รับการยกย่อง ทั้งด้านความสามารถของวิชาชีพและสมรรถภาพของพยาบาลแต่ละคน
๖. สถานการณ์ของการปฏิบัติงาน ทำให้ต้องฟังผู้น้อยอยู่เสมอ
๗. หหมดโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นและการสร้างสรรค์

จากการศึกษานี้พอจะสรุปได้ว่า พยาบาลส่วนใหญ่ไปสหรัฐอเมริกา เพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้

พยาบาลที่เข้าไปทำงานที่ประเทศสหรัฐอเมริกาไปด้วยความหวังที่จะได้รับความก้าวหน้า ส่วนมากคิดไปว่าประเทศสหรัฐอเมริกาคือประเทศที่จะช่วยให้ความฝันกลายเป็นความจริงได้

ผลการศึกษารูปร่างว่า พยาบาลเกือบ ๑๐๐ % คิดที่จะกลับเมืองไทย จำนวนถึง ๕๐ % ของผู้ที่คิดกลับเมืองไทย ต้องการกลับมาทำงานพยาบาลต่อ ข้อมูลนี้ผู้เขียนคิดว่าน่าจะมีการติดตามผล

มีพยาบาลเป็นจำนวนมากกลับเมืองไทยแล้ว ก็กลับไปสหรัฐอเมริกาอีก เหตุผลส่วนใหญ่เท่าที่ทราบก็คือ ไม่ชอบงาน เงินเดือนน้อย มีข้อขัดแย้งและข้อขัดข้องกับผู้ร่วมงาน และกับพยาบาลด้วยกันเอง

ต่อข้อถามถึงสภาพการทำงาน พอจะสรุปได้ว่าสภาพการทำงานในสหรัฐอเมริกาคือดีกว่าไทย เฉพาะการที่มีเครื่องมือทันสมัยและพอเพียง กับได้เงินเดือนสูงกว่าเท่านั้น

ตั้งแต่ปี ๒๔๗๔ เป็นต้นมา จำนวนของพยาบาลไทยที่อพยพเข้าไปทำงานในสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อันนี้แสดงให้เห็นว่าสหรัฐอเมริกาก็ขาดแคลนพยาบาล จึงทำให้โรงพยาบาลประกาศรับพยาบาลจากต่างประเทศ องค์การพยาบาลได้ทำการร่วมกันกับแผนกตรวจคนเข้าเมืองในการช่วยเหลือให้พยาบาลเข้าเมืองได้สะดวกขึ้น พยาบาลที่ไปทำงานในสหรัฐอเมริกาจะมีสิทธิและศักดิ์ศรีเกือบเหมือน ๆ หรือปฏิบัติงานได้เหมือนกับพยาบาลของสหรัฐอเมริกาเอง ไม่มีการแยกพรรคแยกพวก นอกจากเหตุจูงใจดังที่กล่าวแล้วพบว่า มีเหตุเสริมอื่น ๆ อีก เช่น บริษัทการบิน และองค์การท่องเที่ยวได้พยายามช่วยกันให้ความสะดวกในการเดินทางต่าง ๆ นานา ๆ ปัจจุบันนี้จะชักชวนให้พยาบาลไทยไปทำงานในสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่าในปี ๒๕๑๕ นี้ พยาบาลไทยที่เดินทางไปสหรัฐอเมริกาบางคนประสบอุปสรรคในการหางานทำ ทั้งนี้ อาจจะเป็นผลต่อเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจและนโยบายทางการเมืองของประเทศสหรัฐอเมริกา จึงทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนไปยังการรับคนต่างชาติเข้าทำงานก็เป็นได้ ปัญหาใหญ่ที่สำคัญยิ่งปัญหาหนึ่ง ซึ่งทำให้พยาบาลไทยมักจะเผชิญอย่างขมขื่นเมื่อสัมผัส

- อุปกรณ์ในการทำงานทั้งวัสดุและกำลังคนขาดแคลนไม่เพียงพอ
- งานไม่ก้าวหน้า ไม่มีการเลื่อนขั้น ทั้ง ๆ ที่สอบได้แล้ว (ตั้ง ๔ ปี ยังไม่ได้ขั้นตรี) ทำให้เบื่อหน่ายมาก
- รัฐบาลไม่สนับสนุน ปรับปรุงอาชีพพยาบาลเท่าวิชาชีพอื่น
- ไม่ได้รับความเห็นอกเห็นใจ การส่งเสริมกำลังใจ ได้รับแต่การถูกเหยียดหยาม
- พยาบาลเป็นผู้รองรับอารมณ์ของแพทย์ ของผู้ป่วยและญาติคนไข้ ไม่ได้รับความเห็นใจจากแพทย์และผู้บังคับบัญชา
- แพทย์ไม่ให้ความร่วมมือกับพยาบาลเลย มีแต่ดูถูก
- เป็นงานที่ไม่มีคนยกย่อง คนส่วนมากเหยียดหยามว่าต่ำ
- ผู้ป่วยและญาติไม่ให้ความร่วมมือ ไม่เข้าใจพยาบาล (เพราะพยาบาลงานมาก ไม่มีเวลาอธิบาย)

๕. สภาพการทำงาน

- เป็นอาชีพที่ติดโรคได้ง่ายกว่างานอื่น จึงไม่มีใครอยากทำงานอยู่นาน
- ไม่มีเครื่องป้องกันอันตราย ที่จะมาสู่ตนในระหว่างปฏิบัติงาน
- ขาดความปลอดภัยแก่พยาบาลผู้หญิงที่ทำงานกับคนไข้ที่คลุ้มคลั่งและอาละวาด
- ส่วนมากกฎข้อบังคับต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นในโรงพยาบาลไม่ได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ทุกคน
- ทางกรมและสมาคม (พยาบาล) ควรสอดส่องดูการบริหารการปกครองตามโรงพยาบาลต่างจังหวัดบ้าง
- ไม่ควรปล่อยให้พยาบาลถูกกด หรือตัดสินใจที่ควรจะได้อยู่ตลอดเวลา
- สภาพการทำงานจำกัดอยู่เฉพาะในวงของผู้ใหญ่ ส่วนผู้น้อยไม่มีโอกาสออกความคิดเห็น
- ผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความยุติธรรมต่อผู้น้อยเพียงพอ
- สังคมยอมรับและยกย่องคนที่ผ่านต่างประเทศมากกว่า

๖. สวัสดิการ

- บ้านพักไม่สะดวก พยาบาลที่ไม่ได้บ้านพักควรเบิกค่าเช่าได้
- พยาบาลที่มีครอบครัว ควรมีบ้านพัก หรือบ้านเช่าใกล้เคียง ๆ ให้ เพื่อความสะดวกในการขึ้นปฏิบัติงานเวรกลางคืน
- สวัสดิการทางครอบครัวไม่ดีเลย
- สวัสดิการทางด้านเจ็บป่วยมี ไม่พอไม่ ได้รับสิทธิเท่าที่ควร เบิกยารักษาตัวยาก บางแห่งต้องซื้อยารักษาตัวเอง เพราะสิทธิในการรักษาพยาบาลใช้กฎเกณฑ์เดียวกับข้าราชการทั่ว ๆ ไป

นอกจากการศึกษาของสมาคมพยาบาลไทยแล้ว เมื่อปี ๒๕๑๒ มีผู้สำรวจความคิดเห็นของพยาบาลไทยที่ปฏิบัติงานอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อนำไปประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ในหัวข้อ “ทำไมพยาบาลไทยจึงละทิ้งบ้านเกิดไปทำงานที่สหรัฐอเมริกา” การศึกษานี้ได้กระทำระหว่างเดือนกุมภาพันธ์—มีนาคม ๒๕๑๒ โดยการส่งใบสอบถามไปยังพยาบาลไทย จำนวน ๗๐ คน ซึ่งทำงานอยู่ในโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในส่วนกลาง ๆ ของสหรัฐอเมริกา พยาบาล ๓๐ คนนี้ได้เข้าไปในสหรัฐอเมริกาโดยวิธีถาวรคือถือ Permanent Immigrant Visa จำนวน ๖๔ คนอีก ๒ คน เข้าไปแบบ Exchange visitor visa

สาเหตุใหญ่ ๆ ที่พยาบาลไปต่างประเทศจากการศึกษานี้พอสรุปได้คร่าว ๆ ว่า

๑. ไม่พอใจในการปฏิบัติงาน และลักษณะของการทำงานในประเทศไทย
๒. เหตุผลทางเศรษฐกิจ
๓. เหตุผลส่วนตัว
๔. ต้องการศึกษาคือ
๕. ได้รับความกดดันจากผู้ร่วมงาน

พยาบาลที่ไปนอกส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๖—๓๕ ปี สูงสุด รองลงมา คือ อายุ ๓๖—๔๐ ปี ส่วนมากยังเป็นโสด สิ่งที่น่าสนใจอีกอันหนึ่งจากการศึกษานี้พบว่าพยาบาลที่ไปทำงานที่สหรัฐอเมริกา ๙๐ กว่าเปอร์เซ็นต์สำเร็จจากโรงเรียนพยาบาลที่อยู่นครหลวงกรุงเทพธนบุรี ส่วนใหญ่เป็นพยาบาลชั้นผู้นำและชั้นบริหาร และไปจากโรงพยาบาลของรัฐบาลเป็น

ก่อนเข้าทำงาน คือความรู้ ด้านอังกฤษ ขณะนั้นปรากฏว่าปัญหาตงานจะเกิดขึ้นกับพยาบาลไทย ที่พูดภาษาอังกฤษได้แต่ยังไม่ดีพอ

พยาบาลไทยไปต่างประเทศมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ผู้เขียนมีความรู้สึกส่วนตัวว่า ชาวต่างประเทศได้พยาบาลที่ชำนาญงานไปใช้ โดยไม่ต้องลงทุน ถ้าไม่มีมาตรการแก้ไขที่รัดกุม ประเทศไทยอาจกลายเป็นแหล่งผลิตพยาบาลให้ต่างประเทศ ที่ผู้เขียนพูดว่าชาวต่างประเทศได้ผู้ชำนาญงานทางด้านการพยาบาลไปใช้ก็เพราะการเรียนพยาบาลใช้เวลา ๓ ปีครึ่งถึง ๔ ปีครึ่ง ขณะที่เรียนจะมีประสบการณ์อยู่กับชีวิตมนุษย์จริงๆ มีโอกาสฝึกในสถานการณ์ที่เป็นจริงตลอดหลักสูตร เรียนด้วยของจริง ได้ใกล้ชิดผู้ป่วยที่มีชีวิต และเจ็บไข้จริง ๆ มาตั้งแต่เริ่มเรียนพยาบาลปีที่ ๑ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วยังต้องปฏิบัติงานให้กับสถาบันใดสถาบันหนึ่งที่ผู้นั้นทำสัญญาไว้ เป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี ในช่วงเวลา ๖ ปี ที่คลุกคลีอยู่ในงานพยาบาลนั้นพอที่จะทำให้คุณภาพและความชำนาญ รวมทั้งความรู้ ทางด้านการให้การรักษายาบาลอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อมองดูอายุก็จะเห็นว่าส่วนใหญ่จะมีอายุในระหว่าง ๒๒-๒๕ ปี ซึ่งนับว่าเป็นวัยที่คล่องแคล่ว บึกบึน ทำงานเก่ง สามารถทนต่อการตรากตรำและทนต่อสภาพที่ไม่รื่นรมย์อื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

พยาบาลไทยที่ไปทำงานในสหรัฐอเมริกา ถ้าไปเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจจะ เป็น ๓-๕ ปี อย่างมากไม่เกิน ๑๐ ปี แล้วกลับประเทศไทย ผู้เขียนคิดว่าจะสามารถทำประโยชน์ แก่ประเทศชาติและสังคมอีกมาก ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติจะมากน้อยนั้น อายุของ พยาบาลผู้เดินทางกลับมีความสำคัญมาก ถ้าพยาบาลเหล่านั้นกลับประเทศไทย เมื่อยังอยู่ในวัยที่ สามารถปฏิบัติงานให้กับสังคมได้อย่างคล่องแคล่ว จะสามารถช่วยลดปัญหาการขาดแคลนพยาบาล ของประเทศไทยไปได้ ไม่น่ามากนักน้อย ถ้าพยาบาลเหล่านั้นคิดกลับประเทศเมื่ออายุ ๖๐ ปีไปแล้ว อันนี้ผู้เขียนไม่กล้าออกความคิดเห็น

ผู้เขียนเองก็เคยไปทำงานพยาบาลและเรียนหนังสือที่สหรัฐอเมริกาเป็นเวลาเกือบ ๗ ปี ขอเรียนตรง ๆ ว่าได้รับประโยชน์ ได้ประสบการณ์และได้ความรู้มากมายหลายด้าน และได้ใช้ ความรู้เหล่านั้นมาประกอบอาชีพจนกระทั่งปัจจุบันนี้

เป็นที่รู้กันอยู่แล้วว่า วิทยาศาสตร์การแพทย์มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยมากขึ้น การวินิจฉัยโรคทำได้รวดเร็ว และแม่นยำ การรักษาพยาบาลมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ความปลอดภัยของผู้ป่วยดีขึ้น การช่วยชีวิตผู้ป่วยได้ผลดีและรวดเร็วขึ้นมาก อัตราตายของประชากรลดต่ำลง โรคระบาดลดน้อยลง การควบคุมการติดต่อกับโรคได้ผลดีกว่าสมัยก่อน สุขภาพของประชากรดีขึ้นมาก คนไทยมีอายุยืนยาวกว่าเมื่อ ๒๐ ปีก่อน วงการพยาบาลได้พยายามที่จะหาทางเข้าถึงความต้องการของประชาชนตั้งแต่เกิด จนกระทั่งตาย ด้วยเหตุนี้พยาบาลทุกคนจำเป็นที่จะต้องศึกษาและพยายามปรับตัวเองให้มีความรู้ความสามารถ ในการพยาบาลอยู่เสมอ การประกอบวิชาชีพพยาบาลจะเกิดประสิทธิผลนั้น พยาบาลจะต้องมีการศึกษาต่อเนื่องกันตลอดชีวิตของการเป็นพยาบาล เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ถ้าจะพิจารณาให้ละเอียดแล้ว การไปทำงานต่างประเทศของพยาบาลก็นับว่าเป็นการศึกษาหาประสบการณ์และเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของพยาบาลได้เป็นอย่างดี แต่ก็ควรจะนำความรู้ความสามารถนั้นกลับมาทำประโยชน์แก่ประเทศชาติของตนบ้าง

ช่องว่างในสังคมปัจจุบันมีมาก เพราะสังคมขยายตัวกว้างขวาง โอกาสที่คนจะทำความรู้จักกันและเข้าใจซึ่งกันและกันมีน้อย คำถามที่ว่าพยาบาลหายไปไหนเกิดขึ้นหนาหูเมื่อชุมชนมีการพัฒนามากขึ้นความต้องการทางด้านบริการสุขภาพอนามัยทวีความรุนแรงขึ้น สถิติล่าสุดจากกองประกอบโรคศิลป์ กระทรวงสาธารณสุข เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๑๕ ประเทศไทยมีพยาบาลที่ขึ้นทะเบียนประกอบโรคศิลป์ไว้ทั้งหมด ๑๓,๔๗๕ คน ตัวเลขนี้ครอบคลุมไปถึงจำนวนพยาบาลที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. พยาบาลไปประกอบอาชีพต่างประเทศ ซึ่งไม่ทราบจำนวนแน่นอน แต่คาดว่ามิได้จำนวนไม่ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ คน

๒. พยาบาลที่อยู่ในประเทศ แต่เปลี่ยนไปประกอบอาชีพอย่างอื่น เช่น ทำงานเป็นเลขานุการ ทำงานตามบริษัทขายยา บริษัทขายนม และประกอบอาชีพส่วนตัวอื่น ๆ อีก ซึ่งมีจำนวนไม่น้อย

๓. พยาบาลที่ทำงานในโรงพยาบาลแต่มีบทบาทอย่างอื่น เช่น ปฏิบัติงานในห้องเลือก ห้องชันสูตรโรค เอ็กซเรย์ ห้องฟัน ห้องผ้า ห้องจ่ายกลาง หน่วยทำความสะอาด งานธุรการ งานแม่บ้าน และทำหน้าที่อื่น ๆ อีกมากอย่างที่ไม่ใช่งานพยาบาลโดยตรง

๔. แต่งงานแล้วออกทำหน้าที่แม่บ้านอย่างเดียว

เมื่อหักลบจำนวนพยาบาลที่กระทำหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่ใช้การพยาบาลโดยตรงออกแล้ว จะเห็นว่าพยาบาลที่ทำหน้าที่พยาบาลและให้บริการผู้ป่วยจริง ๆ มีจำนวนไม่มากนัก น่าจะมีการ ศึกษาว่าพยาบาลที่ปฏิบัติงานพยาบาลและที่อยู่ ในวงการพยาบาลจริง ๆ ในประเทศไทยนี้มีจำนวน เท่าใด

อัตราส่วนระหว่างพยาบาลต่อประชากรตามมาตรฐานสากล คือ ๑ : ๔๐๐ ขณะนี้ ประเทศไทยมีพยาบาลลงทะเบียนไว้ที่กองประกอบโรคศิลป์ จำนวน ๑๓,๔๗๕ คน ประชากรไทย ตัวเลขล่าสุด คือ ๓๖ ล้าน ๙ แสนคน โรงเรียนพยาบาลทั่วประเทศไทยมีทั้งหมด ๑๙ โรงเรียน ผลิตพยาบาลได้ปีละ ๖๐๐ กว่าคน ถ้าจะให้พยาบาลได้สัดส่วนตามสถิติสากลแล้ว ประเทศไทย จะต้องผลิตพยาบาลเพิ่มปีละ ๓๐ เท่าของจำนวนที่ผลิตได้ขณะนี้

ปัญหาพยาบาลไปหากินต่างประเทศ เป็นปัญหาที่มีความละเอียดซับซ้อนเช่นเดียวกับ ปัญหาการขาดแคลนพยาบาลในประเทศ

การแก้ปัญหาการขาดแคลนพยาบาลไม่ได้ขึ้นอยู่กับปริมาณการผลิต เพียงอย่าง เดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้พยาบาลผู้สำเร็จแล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้อยู่ ในระบบงานนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ และให้สามารถปฏิบัติหน้าที่การงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาเหตุที่ช่วยและผลักดันให้พยาบาลไทยไปต่างประเทศที่สำคัญอีกข้อหนึ่ง ผู้เขียนเข้าใจว่าเป็นเพราะสังคมยอมยกย่องคนที่ผ่านต่างประเทศ

ผู้เขียนได้รับการสั่งสอนมาว่า วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ควรแก่การยกย่องสรรเสริญ เพราะบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่นโดยปราศจากการหวังสิ่งตอบแทนใด ๆ เพราะถือว่าสิ่ง ตอบแทนนั้น คือ ความสุข ความชื่นชมต่อผลงานที่ตนได้กระทำไว้อย่างดีที่สุสุดแล้ว พยาบาลจะ ต้องตัดความโกรธ ความอามาศและความเห็นแก่ตัวออกโดยสิ้นเชิง ที่สำคัญยังเห็นสิ่งอื่นใด พยาบาลจะต้องมีจิตใจสูงพอ พร้อมทั้งให้อภัย และพร้อมที่จะเสียสละ ทำงานด้วยความตั้งใจ จริงมุ่งมั่นแต่เมตตาจิตให้ผู้ป่วยอย่างแท้จริง อย่าทำเพื่อการหวังในความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ หรือทำดีเฉพาะหน้าท่าน อย่าเป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก ทั้งนี้เพราะว่าเพื่อที่จะช่วยกันจรรโลงให้ วิชาชีพพยาบาลเป็นที่ยกย่องในสังคมสืบไปภายหน้า

ผู้เขียนมักจะนำข้อความนี้ไปถ่ายทอดทุกครั้งที่มีโอกาส และจะได้รับการโต้แย้งอย่าง ออกรสเค็ดร้อนทุกครั้งไป

ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้เป็นเพียงข้อเท็จจริงและความคิดเห็นส่วนตัวเพียงเล็กน้อย ในหัวข้อที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาและการเสนอแนะนั้น ผู้เขียนรู้สึกตัวว่ายังมีความรู้ความสามารถและความถนัดไม่มากพอ จึงไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางใด ๆ เกี่ยวกับการแก้ปัญหา ไว้ ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

๑. พยาบาลแห่งประเทศไทย, สมาคม "การสำรวจหาสาเหตุที่พยาบาลไทยไปทำงานต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๔"

๒. จริญญา รุ่งสุวรรณ "Why Thai Nurses Leave Thailand to work in the United States ?" An Investigative Study, June 17, 1969 pp. 16-28

๓. สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน "สภาพและปัญหาของพยาบาลในปัจจุบัน" รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาการขาดแคลนพยาบาล พ.ศ. ๒๕๑๒ หน้า ๓, ๒๔

๔. สาธารณสุข, กระทรวง, กองการพยาบาล ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนพยาบาล พ.ศ. ๒๕๑๓ หน้า ๑๙, ๒๓

บริษัทมินเชนแมชีนเนอร์ จำกัด

เลขที่ ๑๑๑ ถนนมหาชัย สามยอด นครหลวงกรุงเทพ

ผู้แทนจำหน่ายแต่ผู้เดียว

รถไถไร่ ไถนา คูโบต้า เครื่องยนต์ดีเซลและเครื่องยนต์ กูโบต้า

เครื่องสูบน้ำเพื่อการเกษตร คูโบต้า เครื่องสีข้าว ซาตากั๊

เครื่องสูบน้ำบาดาล กรู๊นฟอส เครื่องยนต์ดีเซล สลาเวีย และ ที-๖๒

และเครื่องมือการเกษตรและกลสิกรรมทุกชนิด ฯลฯ

ข้าราชการต่างจังหวัดเชิฏพัทท์ โรงแรมมิมารมา จำกัด

อาคาร มินเชน ชั้นที่ ๓ ถึง ๖ ที่พัทสะอาด ปอดคภัย สะดวกสบาย

มีเครื่องทำความเย็นและอ่างอาบน้ำร้อนน้ำเย็นทุกห้อง

บท ๕๐๖

คติทุกที

นี่เป็นเรื่องราวการชนผู้ใหญ่ที่เพ็งรหัสกอล์ฟ วันหนึ่งท่านไปรหัสกอล์ฟที่สนามกอล์ฟแห่งหนึ่ง และที่ที่ท่านวางลูกกอล์ฟไว้เพื่อจะตีนั้นมีตัวแมลงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

หลังจากที่ท่านหวัดไม้กอล์ฟเพลินอยู่นั้น ท่านหารู้ไม่ว่าตัวแมลงก็ถูกหวัดตายไปทีละตัวสองตัว จนเหลือสองตัวสุดท้าย ตัวหนึ่งจึงกล่าวกับอีกตัวหนึ่งว่า

“มีทางเดียวที่เราจะรอดตายได้ คือเราจะต้องรีบไปเกาะอยู่ที่ไอ้ลูกกลม ๆ นั้น”

ยุคของแพง

ชายหนุ่ม “สวัสดีครับคุณลุง ไม่ได้พบกันเสียนานดูเหมือนสัปดาห์ได้นะครับ เป็นใจบ้างครับตอนนั้น”

ชายแก่ “ผมสบายครับ รู้สึกแข็งแรงขึ้นกว่าแต่ก่อน”

ชายหนุ่ม “หรือครับ คุณลุงรู้สึกว่าแข็งแรงได้อย่างไรล่ะครับ”

ชายแก่ “ง่ายมาก เมื่อก่อนผมไปจ่ายตลาดใช้เงินไป ๕๐ บาท ผมหัวของกับบ้านแทบไม่ไหว แต่เดี๋ยวนี้ผมจ่ายเงิน ๑๐๐ บาท ซื้อของอย่างเดียวกับเมื่อสัปดาห์ก่อน ผมหัวของนั่นได้สบาย”

ดีกว่ายอมได้เปรียบ

- ในการสอบคัดเลือกพนักงานพิมพ์ดีด ณ สำนักงานเอกชนแห่งหนึ่ง
- ผู้จัดการ (พูดกับผู้สมัครสอบหญิงวัยกลางคนที่แสนจะขี้เหร่) “คุณพิมพ์แยมมาก อะไรกันหน้าหนึ่งผิดถึง ๕-๖ แห่ง ผมเสียใจ ผมรับคุณไว้ทำงานไม่ได้หรอก”
- ต่อมา ผู้จัดการคนเดิม พูดยกับผู้สมัครสอบสาวสวยที่เอาผลงานพิมพ์มาให้ตรวจ
- ผู้จัดการ “ดีมาก ผิดเพียง ๔ แห่งเท่านั้น ผมเห็นจะต้องรับคุณไว้ทำงานในบริษัทผมเสียแล้ว ไหนเรามาคุยบรรทัดที่สองต่อไปซิ...”

ไม่เห็นจะเป็นอะไร

- ชาย ๑ “นายคิดยังใจอะไรที่ลาออกจากราชการไปเป็นเซลส์แมนขายน้ำยาปลูกผมทั้ง ๆ ที่นายเองก็ผมร่วงจนจะหัวล้านอยู่แล้ว”
- ชาย ๒ “ก็ไม่เห็นจะแปลกอะไรนี่ ที่ไอ้เพื่อนเราบางคนมันลาออกไปเป็นตัวแทนขายยกทรง ทำไมมันขายได้ล่ะ”

ไม่ใช่เรื่องแปลก

- หัวหน้ากอง “ฮัลโหล นั่นคุณหมอหรือครับ พรุ่งนี้ผมจะพาภรรยาผมไปให้หมอผ่าตัดทำหมัน คุณหมอว่างหรือเปล่าครับ”
- หมอ “ว่างครับ แต่ผมจำได้ว่าเมื่อสองปีก่อนคุณพาภรรยามาให้ผมผ่าตัดทำหมันไปแล้วนี่คุณ และผมก็รับรองว่าการทำหมันครั้งนั้นได้ผลแน่นอน ผมไม่เคยเห็นคนทำหมันสองหนเลยครับ”
- หัวหน้ากอง “ครับ ถูกของคุณหมอ แต่ผมว่าคุณหมอคงเคยได้ยินเรื่องคนมีภรรยาสองคนนะครับ”

ไม่อ่านให้

ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งโฆษณาขายน้ำมันใส่ผสมชนิดใหม่ดังนี้

“น้ำมันใส่ผสมชนิดนี้ เป็นชนิดที่ทันสมัยที่สุด ผลดีในประเทศที่มีข้อเสียดังกล่าวนี้ โดยเฉพาะ ถ้าท่านซื้อไปใช้แล้วรับรองว่าผสมของท่านจะตกต่ำเป็นเงาตาม ไม่คันสีรถะ ข้นแฉะ จะไม่มี จ่ายเงินซื้อไปแล้วถ้าไม่พอใจจะคืนเงินให้ทันที”

ข้าราชการหนุ่มหนุ่มจึงซื้อไปลองใช้ขวดหนึ่ง ภายหลังปรากฏว่าคุณภาพไม่ดีจริงตามที่โฆษณาไว้ จึงส่งของคืนพร้อมกับจดหมายแจ้งผลการใช้และประสงค์จะขอเงินคืน ต่อมา ข้าราชการหนุ่มผู้นี้ ได้รับจดหมายจากผู้จัดการห้างสรรพสินค้าแห่งนั้นตอบมา มีใจความว่า

“เราพอใจเงินของท่าน จึงมีความเสียใจที่จะเรียนให้ทราบว่าเราจะไม่คืนเงินให้”

วิธีที่แยบคาย

ผู้จัดการ	“ไหนคุณว่ามีวิธีอะไรที่จะเสนอผม ในการที่จะลดค่าใช้จ่ายของบริษัทเรา ให้น้อยลงได้อย่างเห็นทันตาประมาณเดือนละเกือบหมื่นบาท”
พนักงาน	“ผมเกรงว่าจะเป็วิธีที่ท่านผู้จัดการไม่กล้าทำนะครับ”
ผู้จัดการ	“กล้าขั้ผมรับรอง ถ้าเป็นวิธีที่ได้ผลจริง ๆ อย่างคุณว่า ว่าแต่ว่าวิธีไหนล่ะ”
พนักงาน	“วิธีนี้ก็คือ ผู้จัดการลาออกเสียครับ”

วิธีแก้ปัญหาคือ

สว	“อ้าวสวัสดิ์ เป็นใจไม่เจอกันเสียนาน คงแต่งงานแล้วสินะ”
สวัสดิ์	“ไม่หรอก เลิกกันแล้ว”
สว	“อ้าว ทำไมล่ะ ก็ตอนนั้นเห็นชอบพอกันดีขนาดตกลงจะแต่งงานกันไม่ใช่หรือ”
สวัสดิ์	“ใช่ แต่เราขัดแย้งกันนิดหน่อย เลยเลิกกัน”
สว	“ไหนเรื่องมันเป็นยังไง เล่าให้ฟังหน่อยซิ”

สวัสดี

“คือตอนแรกก็ตกลงกันแล้วว่าจ้างงานกัน ขณะที่ปรึกษากันผมเองก็มีความเห็นว่าอยากจะมีลูกสาวสัก ๕ คน ส่วนแฟนผมเขาก็อยากมีลูกชายสัก ๕ คนเหมือนกัน โอ้ คุณก็รู้นะว่าผมกับแฟนเงินเดือนรวมกันไม่ถึงสองพันบาทจะเอาบุญญาที่ไหนมาเลี้ยงลูกคง ๑๐ คน เมื่อแก้ปัญหาไม่ได้ก็เลยเลิกกันครับ”

นักแก้ตัว

มีเรื่องเล่ากันว่าท่านนายพลโมเช่ คายัน เป็นคนที่ชอบแก้ตัวเป็นทีหนึ่ง วันหนึ่งท่านถูกสารวัตรทหารจับในข้อหาขบถเร็ว ทันทีที่ท่านทราบข้อหาท่านก็แก้ตัวว่า

“เธอก็รู้ว่าฉันมีตาเดียว ถ้าเป็นเธอเธอจะใช้ตาที่มีอยู่ข้างเดียวมันดูเข้มงวดความเร็วหรือคุณล่ะ”

เสียดทำ

ผู้พิพากษาสองท่านถูกจับในข้อหาขบถเร็วอีกเหมือนกัน พอเรื่องถึงศาลก็ปรากฏว่าวันนั้นมีผู้พิพากษาวางอยู่เพียงสองท่าน คือท่านที่เป็นจำเลยทั้งสองนั่นเอง ท่านจึงตกลงกันว่าจะผลัดกันตัดสิน

ผู้พิพากษาท่านแรกจึงขึ้นนั่งบัลลังก์

ผู้พิพากษา ๑ “จำเลยจะปฏิเสธหรือไม่”

ผู้พิพากษา ๒ “ไม่ปฏิเสธครับ”

ผู้พิพากษา ๑ “ดีมาก ปรับ ๑๐๐ บาท แล้วปล่อยตัวไป”

คราวนี้ถึงตาผู้พิพากษาท่านที่สองขึ้นนั่งบัลลังก์บ้าง

ผู้พิพากษา ๒ “จำเลยจะปฏิเสธหรือสารภาพ”

ผู้พิพากษา ๑ “สารภาพครับ”

ผู้พิพากษา ๒ “ดีแล้ว เนื่องจากคดีนี้เป็นคดีที่สองในวันเดียวกันและเป็นคดีอย่างเดียวกัน จึงตัดสินให้ปรับ ๒๐๐ บาท และจำคุกอีก ๑ เดือน เพื่อมิให้เป็นตัวอย่างต่อไป”

บ้าจี้

โคธ ข้าราชการบางกอก

คำว่า “บ้าจี้” นี่เป็นที่เข้าใจกันเป็นอย่างดีว่าเป็นอาการอย่างหนึ่งของคนที่ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่าเป็นคนบ้าจี้ ซึ่งมีลักษณะต่างๆ กันสุดแล้วแต่จะเป็นมากเป็นน้อย เป็นจริงๆ หรือแสร้งทำแกล้งไทน เช่น บางคนเป็นโรคสะอ้าว ใครจะมาถูกต้องจี๋ไซ้ข้างไม่ได้ จะมีอาการสะอึกโหวกรึกกรากไปทีเดียว ส่วนที่เป็นมากขึ้นมาอีกก็คือ ถ้าคนบ้าจี้เผลอๆ ใครแกล้งร้องตะโกนให้ตกใจแล้วบอกให้ทำอะไรเป็นทำตามทั้งนั้น ไม่ว่าจะบอกให้ร้องให้รำ เล่นโยเก เล่นมโนรา หรือแม้กระทั่งบอกให้แก้ผ้าก็ได้ทั้งนั้น บางคนปากไว พอมีใครแกล้งทำให้ตกใจ ก็พูดจาหยาบ ๆ ภาย ๆ ได้โดยไม่อายปาก

คนบ้าจี้มักจะมีอยู่เสมอประทับสังคมไทยให้เป็นทีครึกครื้นแกล้งเหงาได้เป็นครั้งคราว แต่เวลานี้โรคบ้าจี้รู้สึกกำลังระบาดในหมู่ข้าราชการไทย เป็นโรคใหม่อีกอย่างหนึ่งซึ่งยังไม่มีใครวิเคราะห์ จะขอให้กระทรวงสาธารณสุขช่วยก็รู้สึกว่ามันเกี่ยวพันกับสปีเป็นพิษ น้ำเป็นพิษ อากาศเป็นพิษล้วนมีอยู่แล้ว จึงขอวิเคราะห์เอาเองง่าย ๆ ดังนี้

ข้าราชการบ้าจี้ที่ว่านี้ มักมีอาการหวาดผวาคำสั่งของคณะปฏิบัติ ถ้าคณะปฏิบัติร้องเอืบเมื่อใด ข้าราชการบางท่านเป็นต้องตัวสั่นนั่งกไปทีเดียว เผลอๆ เล่นเอาลุกน่องวิ่งกันหัวหมุน แทนที่จะทำงานกันไปตามปกติสุข ต้องเสียเวลามาร้องมารำเป็นพวกบ้าจี้ให้เป็นที่ตลกเล่น ฉะนั้นเวลานี้จึงมีข้าราชการพวกหนึ่งที่คอยแต่รับคำสั่งจากคนบ้าจี้ บางทีก็ไ้ประโยชน์ บางทีก็ไ้ไม่ได้เรื่องไ้รวาอะไร

ผู้เขียนลองหาสมุ่ฐานที่มาแห่งโรคนี้แล้ว ได้ความว่า มีสาเหตุแห่งโรคหลายอย่างด้วยกัน เช่น

๑. เมื่อมีการปฏิบัติใหม่ๆ ก็มีข้าราชการบ้าจี้พวกหนึ่งพยายามเสนอความคิดเห็น

เพื่อคณะปฏิวัติจะได้ประกอบการพิจารณาคำเนินการในสิ่งที่ เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ แต่ไม่ถูกจังหวะ คณะปฏิวัติบอกให้รอไว้ก่อน ข้าราชการเชิง

๒. ข้าราชการพวกที่เคยเสนอความคิดเห็นมีความคิดริเริ่มดี ก็ชักเชิงเต็มที่ อยู่ไปวันหนึ่ง ๆ ข้าราชการทั่ว ๆ ไปก็คอยดูว่าพวกวงในคณะปฏิวัติจะเสนอหรือคิดทำอะไรให้เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองอย่างไรกันบ้าง เมื่อไหร่ข้างในอะอะออกมา พวกบริวารทั้งหลายก็เล่นโยนเล่นละครให้ดูกันเสียที ข้าราชการทั่วไปเชิง

ตกลงเวลานี้มีการสูญเปล่าในกำลังกาย กำลังความคิด และสติปัญญาของ ข้าราชการวงนอกที่เชิงเต็มที่ไปไม่น้อยทีเดียว ผู้เขียนรู้สึกที่น่าจะได้มีการหาทางทำอย่างไรอย่าให้มีการแบ่งกันเป็นวงในวงนอก ทำอย่างไร ข้าราชการทั่ว ๆ ไปได้มีโอกาสทำงานที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างแท้จริงอย่างที่เคยทำกันมาแทนที่จะมัวมานั่งคอยจ้องกันอยู่

ขอยกตัวอย่างง่าย ๆ ว่า อยากให้ท่านผู้ใหญ่สนใจกับงานที่ข้าราชการทำอยู่แล้วหาทางให้ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น แรงงานและเงินตราค่าจ้างคนก็ไม่เสียเปล่า ดีกว่าไปตั้งคณะอะไรทำอะไรขึ้นมาใหม่ ใช้คนใกล้ชิดที่รู้จริงหรือไม่รู้จริงก็ไม่ทราบ โดยไม่ปรับปรุงของเก่าที่เขาทำอยู่แล้วให้ใช้ได้ใช้คนให้เป็นประโยชน์ การปรับปรุงบ้านเมืองนั้นจะปรับปรุงแต่ภายในอย่างเดียวน่าจะไม่ได้ถูกต้องนัก ต้องปรับปรุงกันทั่ว ๆ ไป พร้อม ๆ กันไป โดยเฉพาะประการสำคัญในยามที่บ้านเมืองมีภัยอยู่รอบคั่นเช่นนี้ วิธีที่ดีที่สุด น่าจะใช้คน ใช้ส่วนราชการที่มีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุด อย่าให้มีการแบ่งแยกกันออกไปเป็นวงในวงนอก กว่าจะมีวงเดียว ก็วงราชการที่ข้าราชการทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนเป็นส่วนรวม เพราะได้เห็นตัวอย่างกันมามากต่อมากแล้วว่า ถ้ามีการชิงตวงหลายวงกันเมื่อใด มักจะมีอะไรที่ไม่ดีไม่งามโผล่ขึ้นมาให้เห็นในภายหลังทุกที.

แนะแนวสอบเคโอพีซีพี

วิชาความรู้ทั่วไป คัดเลือกจากข้อสอบของ กรมการแพทย์และอนามัย
กรมการสนเทศ (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์) กรมส่งเสริมสหกรณ์

แนะแนวโดย สติชัย ประเสริฐศรี

ข้อ ๑. ถาม

การขอลากิจส่วนตัวและการลาป่วย มีวิธีปฏิบัติแตกต่างกันอย่างไร ?

แนวตอบ

ตามประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการลาของข้าราชการพลเรือน และข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้กำหนดวิธีปฏิบัติในการลากิจส่วนตัว และลาป่วยไว้ดังนี้

การลากิจส่วนตัวหรือลาพักผ่อน ผู้ลาจะต้องได้รับอนุญาตแล้ว จึงจะหยุดราชการได้ เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็นและไม่สามารถรอรับอนุญาตได้ทัน จะขึ้นใบลาไว้แล้วหยุดราชการก็ได้ แต่จะต้องรีบแจ้งเหตุผลให้ทราบโดยด่วน

การลาป่วย เพื่อรักษาตัวนั้น ผู้ลาจะต้องจัดส่งหรือเสนอใบลา ในวันลา เว้นแต่อาการป่วยนั้นทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถจะลงนามในใบลาได้ แต่เมื่อลงนามได้แล้วก็ให้รีบเสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว และแม้ว่าการลานั้นจะยังไม่ถึงกำหนด ที่จะต้องมีใบตรวจของแพทย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลา ของข้าราชการ ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร จะให้มีใบตรวจของแพทย์ หรือสั่งให้แพทย์ตรวจก็ได้

ข้อแตกต่าง ของวิธีปฏิบัติในการลากิจส่วนตัว และลาป่วยมีดังนี้

๑. การลากิจส่วนตัว จะต้องยื่นใบลา ก่อน เมื่อได้รับอนุญาต แล้วจึงจะหยุดราชการได้ หรือถ้ามีเหตุจำเป็น ไม่สามารถจะรอการอนุญาตได้ ก็ให้ยื่นใบลา แล้วหยุดราชการได้ แต่จะต้องรีบแจ้งเหตุผลให้ทราบโดยด่วน ข้อสำคัญก็คือ ต้องยื่นใบลาเสียก่อนจึงจะหยุดราชการได้

ส่วนการลาป่วย เพื่อรักษาตัวนั้น ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาในวันที่มา หรือถ้าอาการป่วยนั้น ทำให้ไม่สามารถจะลงนามในใบลาได้ ก็ให้จัดส่ง หรือเสนอใบลาภายหลังก็ได้ นั่นก็คือ การลาป่วยต้องยื่นใบลาในวันแรกที่ลา ระหว่างที่ลา หรือในทันทีที่สามารถจัดส่งหรือเสนอใบลาได้

๒. ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาคือผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นนั้น มีอำนาจอนุมัติวันลาป่วยได้มากกว่าวันลากิจส่วนตัว

ตัวอย่างเช่น ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า มีอำนาจอนุญาตให้หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าลงมา ลาป่วยได้ไม่เกิน ๓๐ วัน ลากิจได้ไม่เกิน ๑๕ วัน และลาพักผ่อนได้ไม่เกิน ๗ วัน เป็นต้น

ข้อ ๒. ถาม ท่านเห็นว่า ประเทศไทย ควรให้มีการชดเชยคอคกระหรือไม่ เพราะเหตุใด ? จงอธิบาย

แนวตอบ การชดเชยคอคกระจะมีผลดีในด้านเศรษฐกิจแก่ประเทศไทยมาก ส่วนผลเสียนั้นอาจจะมีปัญหาทางด้านการเมืองบ้าง แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบดู แล้วเห็นว่าการชดเชยคอคกระจะให้ผลดีมากกว่าผลเสีย กล่าวคือ เมื่อชดเชยคอคกระเป็นคลองเชื่อมมหาสมุทรอินเดียกับอ่าวไทย ซึ่งติดต่อกับทะเลจีน แล้วจะช่วยลดระยะเวลาการเดินทางโดยทางเรือระหว่างตะวันออกกลาง กับตะวันออกไกลโดยผ่านอินเดีย พม่า ไทยและเวียดนามได้ประมาณ ๔-๕ วัน อันเป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการขนส่งทางเรือที่ผ่านภูมิภาคแถบนี้ได้อย่างมาก เพราะแต่เดิมนั้น การเดินเรือระหว่างตะวันออกกลางกับตะวันออกไกลตาม

เส้นทางคังกล่าว ต้องอ้อมแหลมมลายูโดยผ่านช่องแคบมะละกาทำให้สิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายมาก เมื่อขุดคอคอดกระแล้วการเดินทางเร็วในเส้นทางคังกล่าวจะผ่านคลองที่คอคอดกระนี้ เพราะสะดวกและรวดเร็วกว่า ทั้งยังทุนค่าใช้จ่ายอีกด้วย ประเทศไทยก็จะกลายเป็นเมืองท่าแทนเกาะปีนัง การขนส่งสินค้าของไทย ก็สะดวกและประหยัดค่าใช้จ่ายได้มาก เรือสินค้าไม่ต้องอ้อมแหลมมลายู เพื่อขนถ่ายสินค้าที่ทำเรือคานอ่าวไทย เพราะสามารถนำเรือสินค้าผ่านคอคอดกระเข้าอ่าวไทยได้โดยตรง นอกจากนี้ประเทศไทยจะมีรายได้จากค่าผ่านคลองอีกทางหนึ่งด้วย และแม้ว่าจะขนส่งสินค้าจากท่าเรือที่คอคอดกระไปยังมาเลเซียก็ทำได้สะดวกทั้งทางรถไฟและทางรถยนต์ โดยใช้เวลาเพียงไม่ถึง ๑๐ ชั่วโมง ดังนั้นการขุดคอคอดกระ จึงมีประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ประเทศไทยอย่างมาก แต่ทั้งนี้รัฐบาลควรจะต้องควบคุมกิจการนี้ โดยใกล้ชิดและอำนวยความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้ใช้บริการให้มากที่สุด

สำหรับผู้คัดค้าน การขุดคอคอดกระนี้ ให้เหตุผลทางการเมืองว่า การขุดคลองคังกล่าวเป็นการตัดแบ่งอาณาเขตของภาคใต้ของไทย นอกจากแผ่นดินใหญ่ อันจะทำให้เกิดปัญหาด้านการปกครอง ด้านการทหารและการคมนาคมขนส่ง กับส่วนที่ตัดไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาการคิดแยกตัวของประชาชนใน ๔ จังหวัด อาจจะมีมากขึ้น ซึ่งจะทำให้รัฐบาลปกครองดูแลจังหวัดทั้ง ๔ ได้ลำบากกว่าเดิม ซึ่งเหตุผลนี้ เมื่อพิจารณาให้ดีแล้วจะเห็นว่าไม่น่าหนักใจ เพราะการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารทั้งด้านทหาร และด้านพลเรือนในปัจจุบันนี้มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยและรวดเร็วมาก เมื่อขุดคอคอดกระแล้ว การคมนาคมทางบก ก็อาจจะสร้างสะพานข้ามคลองได้ หรือข้ามเรือหรือใช้วิธีการขนส่งทางเรือ หรือทางอากาศ ซึ่งรวดเร็วและสะดวกทั้งสิ้น และปัญหาที่เกรงว่า ประชาชนในจังหวัดทั้ง ๔ จะแยกตัวออกไปนั้น ไม่ว่าจะมีการขุดคอคอดกระนี้หรือไม่ ก็คงเป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป ด้วยเหตุนี้ เมื่อพิจารณาถึงผลได้และผลเสียแล้ว การขุดคอคอดกระย่อมได้ประโยชน์มากกว่า

ข้อ ๓. ถาม การวางแผนครอบครัว เพื่อลดเปอร์เซ็นต์ การเกิดของประชากรไทย จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้นได้อย่างไร

แนวตอบ การวางแผนครอบครัวเพื่อลดอัตราการเกิดของประชากรไทย จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้นได้ ดังนี้ กล่าวคือ

ตามหลักเศรษฐศาสตร์นั้น มนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญ ในการพัฒนาเศรษฐกิจ มนุษย์เป็นทั้งผู้ผลิต และผู้บริโภค เมื่อฝ่ายผลิต ผลิตสินค้าออกมาแล้วจำหน่ายได้หมด แสดงว่าฝ่าย บริโภค มีความต้องการในสินค้านั้น หรือ ฝ่ายบริโภค ที่ต้องการสินค้านั้น มีจำนวนมาก ทำให้ฝ่ายผลิต เห็นทางก้าว และขยายการผลิตมากขึ้น การจ้างงานมีมากขึ้น ฝ่ายบริโภคมียรายได้มากขึ้น ก็นำมาซื้อสินค้าของฝ่ายผลิตมากขึ้นอีก ฝ่ายผลิตก็ขายสินค้าได้มากขึ้น และขยายกิจการออกมากขึ้นทำให้เศรษฐกิจเจริญขึ้นเรื่อย ๆ แต่มีข้อสังเกตอยู่ว่า การที่มนุษย์จะเป็นปัจจัยที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจได้นั้น จะต้องมียาได้ นำรายได้มาบริโภค แล้วเก็บรายได้ส่วนที่เหลือ ออมไว้เพื่อใช้ในการลงทุนในกิจการอื่น ๆ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม เพราะฉะนั้นประชากรผู้มีความสำคัญในการพัฒนา เศรษฐกิจก็คือ ผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน และมีรายได้ มีสุขภาพดี ไม่ว่างงาน ส่วนบรรดา เด็ก คนชรา ผู้ทุพพลภาพ และคนว่างงานเหล่านี้ ไม่มีประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจโดยตรงแต่อย่างใดเลย

ประเทศไทยได้คำนึงถึงความจริงข้อนี้ เพราะปัจจุบันอัตราการเกิดของประชากร และการอยู่รอด สูงมาก อัตราการตาย ลดลง ประกอบกับประชากร ไม่นิยมอพยพ ไปอยู่ต่างประเทศเท่าใดนัก เหตุเหล่านี้ ทำให้จำนวนประชากร เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามไม่ทัน ปริมาณคนว่างงานมากขึ้น ประชากรที่อยู่ในวัยเด็กมีจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาทั้งทาง เศรษฐกิจและสังคม ผู้บริโภคที่เป็นเด็ก และคนว่างงานมีมากขึ้น จนการขยายตัวของการผลิตตามไม่ทันกับความต้องการ สินค้าบริโภคและอุปโภคบางอย่าง จึงต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศมากขึ้น เศรษฐกิจของประเทศเราก็ทรุดลง รัฐบาล จึงพยายามแก้ปัญหา โดยการส่งเสริมให้มีการวางแผนครอบครัว เพื่อลดอัตราการเกิดของประชากร ซึ่งเป็นการลดจำนวนเด็กและผู้ว่างงานลง ขณะเดียวกัน

ก็เร่งส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญรวดเร็วขึ้น เพื่อให้เข้าสู่ภาวะสมดุลกับการเพิ่มจำนวนของประชากร และพยายามพัฒนาประชากรที่มีอยู่แล้ว ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ถ้าหากว่าอัตราการเกิดของประชากร และการอยู่รอดสูงแล้ว การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ก็จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้ นอกเสียจากว่าจะลดอัตราการเกิดของประชากรลงให้ได้ โดยการวางแผนครอบครัวเสียก่อนเท่านั้น

ข้อ ๔ ถาม ตามพระราชบัญญัติ ทะเบียนพาณิชย์มีกิจการใดบ้างที่ พระราชบัญญัติฉบับนี้ มิให้ใช้บังคับ และการจดทะเบียนพาณิชย์มีจุดประสงค์อย่างไร

แนวตอบ ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ มีกิจการดังต่อไปนี้ ที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ มิให้ใช้บังคับคือ

๑. การค้าแร่ การค้าแสลงลอย
๒. พาณิชยกิจ เพื่อการบำรุงศาสนา หรือเพื่อการกุศล
๓. พาณิชยกิจของนิติบุคคล ซึ่งได้มีพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งขึ้น
๔. พาณิชยกิจของกระทรวง ทบวง กรม
๕. พาณิชยกิจ ของมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์
๖. พาณิชยกิจ ซึ่งรัฐมนตรี ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา การประกอบพาณิชยกิจทั้ง ๖ ประเภทนี้ ไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

วัตถุประสงค์ ของการจดทะเบียนพาณิชย์ก็เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ (กระทรวงเศรษฐกิจ) สามารถควบคุมดูแลมิให้ผู้ประกอบพาณิชยกิจต่าง ๆ ฉ้อโกงประชาชน เช่นการปนปลอมสินค้าโดยเจตนาทุจริต หรือการทุจริตอื่นใดในการประกอบพาณิชยกิจ นอกจากนั้นการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ หรือการขยุบเลิกพาณิชยกิจก็จะต้องยื่นเรื่องราวต่อเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเพื่อควบคุมมิให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อส่วนรวม และประชาชนผู้เกี่ยวข้อง เพราะการเปลี่ยนแปลง หรือการขยุบเลิกพาณิชยกิจบาง

ประเภท เช่นการธนาคาร การประกันภัย เป็นต้น ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อส่วนรวมและประชาชนอย่างยิ่ง

กิจการที่อยู่ในความควบคุมของพระราชบัญญัติฉบับนี้ เจ้าหน้าที่ย่อมมีอำนาจเข้าตรวจสอบ การดำเนินงานภายในสำนักงาน หรือเรียกตัวผู้ประกอบพาณิชย์กิจมาสอบสวน สอบถาม เรื่องราวอันเกี่ยวกับการประกอบพาณิชย์กิจของตนได้ ในเวลาทำการปกติ และเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่อยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ จะต้องให้ความกระจ่างและข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับพาณิชย์กิจของตน ทั้งนี้ เพื่อรักษาความเป็นธรรม และความสงบเรียบร้อยของส่วนรวม และของผู้ประกอบกิจการด้วย

ข้อ ๕. ถาม

ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะใช้ระบบสหกรณ์เพื่อแก้ไขฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรไทย ?

แนวตอบ

การนำระบบสหกรณ์ เข้ามาใช้แก้ไขฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรไทยนั้น เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสหกรณ์ที่เกี่ยวกับการเกษตร กล่าวคือ จุดประสงค์ของสหกรณ์ก็คือ การร่วมมือซึ่งกันและกันให้มากที่สุด ในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นบริการของสหกรณ์ เช่น การผลิต การขนส่ง การเก็บรักษาสินค้า การขายสินค้า และการให้สินเชื่อเพื่อการลงทุน เป็นต้น สหกรณ์การเกษตรก็เป็นการผนึกกำลังกันทั้งด้านกำลังกาย กำลังความคิด และกำลังใจรวมทั้งกำลังทุนของสมาชิก เพื่อยกฐานะของเกษตรกร ให้ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม

นอกจากนี้ การดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นไปในระบบที่ส่งเสริมประชาธิปไตย การสมัครเข้าเป็นสมาชิกตามความสมัครใจ ไม่มีการบังคับ ไม่เลือกชั้น วรรณะ ทุกคนมีสิทธิสมัครเข้าเป็นสมาชิกได้ สมาชิกแต่ละคนมีเสียงเพียงเสียงเดียว เท่าเทียมกันหมด กรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ก็ได้รับเลือกมาจากสมาชิกโดยวิธีเลือกตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานต้องรับผิดชอบต่อที่ประชุมสมาชิก เรื่องเหล่านี้ล้วนเป็นขบวนการประชาธิปไตยทั้งสิ้น อันเป็นการฝึกให้สมาชิก มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เห็นประโยชน์ของส่วนรวมสำคัญกว่า

ส่วนคน การทำงานเป็นกลุ่มได้ผลดี ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร เจริญรุดหน้าเร็วขึ้น

สิ่งที่ต้องคำนึงถึง ก็คือ การที่จะนำระบบสหกรณ์มาใช้แก่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรไทย ให้ได้ผลดีได้นั้นจะต้องอาศัยการประสานงานกับกิจการสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับด้านการเกษตร อย่างใกล้ชิด มิให้เกิดการทำงานซ้ำซ้อนกัน และต้องพยายามกระตุ้นให้สมาชิกของสหกรณ์ คือเกษตรกรไทยเข้าใจถึงจุดประสงค์ของสหกรณ์ และให้ความสนใจและร่วมมือกับสหกรณ์อย่างจริงจัง จนเห็นว่า สหกรณ์เป็นของตนและตนก็เป็นของสหกรณ์ ตลอดจนวางแนวทางการศึกษาและอบรม ให้เกษตรกรได้สามารถเป็นเจ้าของ และเข้าจัดการกิจการสหกรณ์ของตนเองอย่างแท้จริง เมื่อสามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ ได้สำเร็จระบบสหกรณ์จึงจะสามารถช่วยแก้ไขฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรไทย ได้เป็นผล

ข้อ ๖. ถาม

ตามพระราชบัญญัติ บ่อนกัการค้ำก่าไรเกินควร

๑. คำว่า "การค้ำก่าไรเกินควร" หมายความว่าอะไร ?
๒. คณะกรรมการกลางกับคณะกรรมการส่วนจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ต่างกันอย่างไร ?

แนวตอบ

ตามพระราชบัญญัติบ่อนกัการค้ำก่าไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๙๐

๑. คำว่า "การค้ำก่าไรเกินควร" หมายความว่า การขายสิ่งของที่ห้ามค้ำก่าไรเกินควร ตามที่คณะกรรมการบ่อนกัการค้ำก่าไรเกินควรระบุประเภทไว้ เกินกว่าราคาสูงสุดที่คณะกรรมการ ฯ กำหนดไว้ สำหรับสินค้าประเภทนั้น ๆ

กล่าวคือ คณะกรรมการบ่อนกัการค้ำก่าไรเกินควร ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้มีอำนาจในการ กำหนดประเภทหรือสิ่งของที่ห้ามค้ำก่าไรเกินควร ในเขตท้องที่ที่อยู่ในอำนาจท้องที่ใดท้องที่หนึ่งหรือทั้งหมด และมีอำนาจในการกำหนด ราคาสูงสุดสำหรับการขายปลีกหรือขายส่ง สำหรับสิ่งของที่ห้ามค้ำก่าไรเกินควรนั้นไว้ด้วย นอกจากนี้ยังมีอำนาจในการจัดสรรปันส่วนซื้อ ขาย กำหนดระเบียบห้ามส่งออกหรือนำเข้า ในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง อีกด้วย

๒. อำนาจของคณะกรรมการกลาง และคณะกรรมการส่วน จังหวัด

คณะกรรมการป้องกันการค้ำไโรเกินควร ตามพระราชบัญญัติฉบับ^๕
แบ่งออกเป็น ๒ คณะด้วยกัน คือ

(๑) คณะกรรมการกลาง และ

(๒) คณะกรรมการส่วนจังหวัด

คณะกรรมการทั้ง ๒ คณะ มีหน้าที่เช่นเดียวกัน แต่ขอบเขตของพื้นที่
ที่อยู่ในอำนาจต่างกัน ประธานกรรมการแต่ละคณะ ก็ต่างกัน กล่าวคือ

คณะกรรมการกลาง ซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พาณิชย์ (เศรษฐกิจ) เป็นประธานและกรรมการอื่นอีกอย่างน้อย ๔ นาย
ซึ่งรัฐมนตรีจะได้แต่งตั้งขึ้น โดยมีอำนาจที่จะได้กล่าวต่อไปทุกท้องที่ที่วราช
อาณาจักร

สำหรับ คณะกรรมการส่วนจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราช
การจังหวัดเป็นประธาน และมีกรรมการอื่นอีกอย่างน้อย ๔ นาย ซึ่งผู้ว่า
ราชการจังหวัดจะได้แต่งตั้งขึ้นโดยมีอำนาจที่จะได้กล่าวต่อไป ทุกท้องที่เฉพาะ
ในเขตของจังหวัดนั้น และต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการกลางด้วย

จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการกลาง มีรัฐมนตรีเป็นประธาน และ
มีอำนาจครอบคลุมทั่วราชอาณาจักร ส่วนคณะกรรมการส่วนจังหวัด มีผู้ว่า
ราชการจังหวัดเป็นประธานมีอำนาจครอบคลุมเฉพาะในเขตจังหวัดนั้น เท่านั้น
และคณะกรรมการส่วนจังหวัดยังจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการกลาง
อีกด้วย

หน้าที่ต่าง ๆ ของคณะกรรมการป้องกันการค้ำไโรเกินควรทั้ง^๕
๒ คณะมีดังนี้

มีอำนาจระบุชื่อ หรือประเภทสิ่งของ และสั่งห้ามมิให้ค้ำไโร
เกินควรในสิ่งของนั้น ในเขตท้องที่ที่อยู่ในอำนาจท้องที่ใดท้องที่หนึ่งหรือทั้ง^๕

หมด และให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควรเกี่ยวกับสิ่งของที่ห้ามค้ากำไรเกินควรได้ดังนี้

๑. กำหนดราคาสูงสุดของการขายส่ง หรือขายปลีก
๒. ให้แสดงราคาโดยชัดเจน
๓. จัดการขึ้นส่วนในการซื้อ การขาย ตลอดจนการวางเงื่อนไขของการซื้อ การขาย
๔. สั่งบังคับให้ขายตามปริมาณ และราคาที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้ขายแก่คณะกรรมการ หรือผู้หนึ่งผู้ใดที่คณะกรรมการกำหนด
๕. สั่งยึด หรือบังคับให้แจ้งปริมาณ หรือให้แจ้งสถานที่เก็บห้ามซื้อหรือขาย หรือให้ หรือใช้เอง หรือยกย่าย หรือเปลี่ยนสภาพ
๖. เข้าควบคุม เข้ายึด เข้าดำเนินการ หรือสั่งให้ดำเนินการ อันเกี่ยวกับการผลิตหรือการจำหน่าย
๗. วางระเบียบ หรือห้ามการส่งออกหรือนำเข้ามาในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง
๘. วางระเบียบการ รวมทั้งเงื่อนไขและวิธีการเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามความประสงค์ของพระราชบัญญัติ

นอกจากนี้ คณะกรรมการป้องกันการค้ากำไรเกินควร ยังมีอำนาจในการสอบสวนเพื่อทราบราคาต้นทุนและกำไร เฉพาะสิ่งของที่ห้ามค้ากำไรเกินควร ในการนี้ให้มีอำนาจในการสั่งให้บุคคลใด ๆ แจ้งข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งคุณภาพและปริมาณของสิ่งของ ซึ่งบุคคลนั้นมีอยู่ และให้มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ หรือบ้านเรือนของบุคคลใด ๆ เพื่อตรวจสอบสิ่งของที่ห้ามค้ากำไรเกินควรในเวลาทำงานปกติ และสั่งให้บุคคลใดมาให้อัยการขึ้นเกี่ยวกับการนั้นได้อีกด้วย

วัฒนธรรมไทย ภาคนิพนธ์

“หละหลวม”

“พาเข้ารก”

“อ้อยเข้าปากข้าง”

“โคนันทวิศาล”

“ยังเตอร์ค”

“ดวงชะตา”

“เป็นแขนเป็นขา”

“ตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด”

การทำงานที่ขาดความรอบคอบ ไม่รัดกุม ขาดการดูแล เอาใจใส่ การที่ผู้หนึ่งผู้ใดพูดจามาให้ผู้หนึ่งผู้ใดพูดออกนอกเรื่อง ไม่เข้าประเด็นเช่นชักนำไปทางอื่น หรือชวนพูดคุยไปในเรื่องอื่น

ผลประโยชน์ที่ผู้หนึ่งผู้ใดได้รับอยู่แล้วจะเรียกคืน ถอนคืน ขอคืน ย่อมยาก อาจทำให้เกิดใจขุ่นได้

การที่ผู้ใหญ่จะใช้นางใช้งานผู้น้อย ต้องรู้จักเอาใจ ยกยอ ให้กำลังใจ ทำนองเอาใจเขาใส่ใจเรานั่นเอง

การเรียกข้าราชการกลุ่มหนึ่งที่มิใช่วิชาการดี มีหัวก้าวหน้า มีความรู้ ความสามารถ คิดปรับปรุงระบบการทำงาน และประเทศชาติในส่วนรวม

การยอมรับตนเองว่าได้ดีหรือไม่ได้ดี หรือการงานไม่ก้าวหน้า เป็นเพราะขึ้นอยู่กับดวงชะตา หรือพูดสั้น ๆ กันว่า จะได้ดีหรือไม่นั้น มันแล้วแต่ “ดวง”

ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จะทำงานไม่สำเร็จ หากไม่มีข้าราชการผู้น้อยเป็นกำลังแรงงานให้ ประคองเป็นแขนเป็นขา เป็นมือเป็นเท้า สมัยก่อนสอนไว้ว่า การทำงานตามแบบอย่างที่คุณรุ่นเก่าทำไว้แล้ว ย่อมไม่ผิดพลาด ไม่ถูกตำหนิ ปัจจุบันก็ยังมีความจริงอยู่บ้างแต่จะไม่ทำให้งานเจริญเท่าที่ควรเพราะขาดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และแก้ไข

“หัวนอก—หัวใน”

ได้แก่ข้าราชการที่สำเร็จจากต่างประเทศพวกหนึ่ง (หัวนอก) และพวกที่สำเร็จภายในประเทศ (หัวใน) อีกพวกหนึ่ง สองพวกนี้มักจะปั่นเกลียวกันเสมอ

“เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม”

เป็นการสอนให้ข้าราชการใหม่ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ไม่ทำอะไรให้เป็นที่ยึดแย้งของคนเก่า แต่ก็มิข่มมัวว่าถ้าปรับตัวไปในทางไม่ดีตามเขาแล้วจะเอาตัวไม่รอดต้องจอดไป กับพวกเขา หรือแถมปากก็เห็นไรฟัน การพูดจาของบางคนแม้จะยังไม่พูดตรงๆ ว่า ต้องการอะไร เราก็รู้ได้ล่วงหน้า

“อ้าปากเห็นลิ้นไก่”

“ขมมอ”

การอาศัยอำนาจหน้าที่ของผู้อื่นในการลงโทษหรือทำร้ายผู้อื่น

“เบ้”

หมายถึงข้าราชการคอยรับใช้ผู้อื่น เล้าเบ้ คือม้าแก่

“ลูบหน้าปะจมูก”

การทำงานที่ขัดข้องอยู่ ไม่กล้าทำ เช่นการลงโทษข้าราชการคนหนึ่งคนใด แต่พวกพ้องของตน หรือของผู้มีอิทธิพลก็จะต้องได้รับโทษด้วย จึงไม่กล้าดำเนินการ

“สร้างอาณาจักร”

คือการที่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่สร้างหน่วยงานของตนให้แข็งแรงแรงเต็มไปด้วยพรรคพวกมีอำนาจจนไม่มีผู้ใดกล้ามาแตะต้องแก้ไข แต่อาณาจักรดังกล่าวมักจะถูกมองไปในทางไม่ดี เช่นเล่นพรรคพวก คนลั่นงาน เป็นต้น

“ชั่วช้าค้ำพลอย”

เมื่อข้าราชการผู้ใหญ่พลัดพลั้ง บรรดาพวกสอพลอก็ตีตนออกห่าง และบางพวกก็ช่วยกันพลอยซ้ำเติมให้มีเรื่องมากขึ้น

“มาเหนือเมฆ”

ผู้ดำรงตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งมาจากวงการอื่น หรือผู้ที่มีผลประโยชน์ในกับเพื่อนฝูง

“ครอบงำ”

การที่ข้าราชการ “ถูกครอบ” จากกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดด้วยอิทธิพลด้วยอำนาจ

“กันชน”

ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางมิให้สองฝ่ายกระทบกระทั่งกัน

“ผู้ใหญ่ถึง ผู้น้อยคั้น”

ข้าราชการต้องอาศัยคนทุกระดับช่วยเหลือสนับสนุนจึงจะก้าว หน้า

“กินเท่ากันประคืบประคอง”

ในอาชีพการงาน

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

เสริมสุข โกวิทวานิช
นิติกรเอก กองวินัยและนิติการ
ชั้นประทวน ๓
นักวิเคราะห์งานบุคคลโท
กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

ชนะ อินสว่าง
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองวินัยและนิติการ
สมพงษ์ วงศ์วิวัฒน์
นักวิเคราะห์งานบุคคลโท
กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

ส ำ น ก ง ำ น ก. พ.

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๐๓๕

ถาม

ในการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ เหตุใดเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแต่งตั้ง จึงใช้คำว่า “รักษาการในตำแหน่ง” เช่นแต่งตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีไปรักษาการในตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ หรือเลื่อนรองอธิบดีให้รักษาการในตำแหน่งอธิบดี จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเสียเลยไม่ได้หรือ เพราะข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษก็เคยได้รับพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ มาแล้ว

ตอบ

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าขึ้นไป มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ บัญญัติให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจึงไม่มีอำนาจแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ฉะนั้น คราวใดที่ยังไม่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง ผู้บังคับบัญชาจึงต้องแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งไปพลางก่อน

สำหรับความเห็นของคุณที่ว่า ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษที่กล่าวถึงเคยได้รับพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ มาแล้วนั้น ถูกต้องสำหรับตำแหน่งผู้ว่าราชการ

จังหวัดสระบุรี หรือตำแหน่งรองอธิบดี แต่เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ ก็ต้องนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่

ทำนองเดียวกัน เมื่อรองอธิบดีได้เลื่อนเป็นอธิบดี ก็ต้องมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ จึงจะชอบด้วยกฎหมาย

อย่างไรก็ดี ในกรณีที่ส่วนราชการเพียงแต่เปลี่ยนชื่อไป เช่นประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ ได้เปลี่ยนชื่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม เป็น “สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน” เข้าใจว่ากรณีเช่นนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีแนวทางปฏิบัติว่า ไม่ต้องนำความกราบบังคมทูลให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเลขาธิการคนเดิมให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนอีก เพราะถือว่าเป็นตำแหน่งเดิม เพียงแต่เปลี่ยนชื่อเท่านั้น

คอบสมาชิกจังหวัดสุรินทร์

ถาม ข้าราชการพลเรือนมี ๔ ประเภท ซึ่งมีข้าราชการพลเรือนสามัญ และข้าราชการครูรวมอยู่ด้วย ดังนั้น เมื่อเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ก็ไม่ใช่ข้าราชการครู และเมื่อเป็นข้าราชการครู ก็ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่สมได้ยื่นประกาศทางวิทยุกระจายเสียงบ่อย ๆ ว่า “.....รับสมัครสอบคัดเลือกเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ตำแหน่งครูตรี” สมว่าผิด จริงไหมครับ

ตอบ มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ได้ให้คำนิยามคำว่าข้าราชการครูไว้ดังนี้

“ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้สอนประจำสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือซึ่งดำรงตำแหน่งอื่นในกระทรวงศึกษาธิการอันเกี่ยวกับการให้การศึกษาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยครู”

จากคำนิยามข้างต้นนี้ พอจะเห็นได้ว่าข้าราชการพลเรือนซึ่งทำหน้าที่สอนอยู่ในสถานศึกษาที่มีใช้สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ไม่ใช่ข้าราชการครู ในราชการพลเรือนของเรา จึงมีผู้ดำรงตำแหน่งครูตรีที่ไม่ใช่ข้าราชการครูแต่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ดังนั้น ถ้าส่วนราชการประกาศรับสมัครสอบคัดเลือกเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ตำแหน่งครูตรี ในสถานศึกษาซึ่งไม่ใช่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศทางวิทยุกระจายเสียงที่คุณได้ยินก็ถูกต้องแล้วครับ

คอบสมาชิกจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ถาม ตามที่วารสารข้าราชการฉบับเดือนกรกฎาคม ๒๕๑๕ คอบสมาชิกจังหวัดตาก เรื่องมาตรา ๕๗ วรรค ๒ นั้น ผมนขอถามบ้างดังนี้

ผมเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๙๗ ในปี ๒๕๐๗ ผมได้รับเงินเดือนขึ้น ๙๐๐ บาท กรมแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่าประจำแผนก คือช่างตรี เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ ขณะนั้นผมรับเงินเดือนในอัตราชั้นจัตวาชั้น ๑,๒๐๐ บาท ดำรงตำแหน่งช่างตรีขอทราบว่ามีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนเป็นชั้นตรีตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ หรือไม่

คอบ

มาตรา ๕๗ วรรค ๒ เดิม บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาที่ได้รับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี และได้รับเงินเดือนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี และดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี ได้รับการพิจารณาคัดเลือกขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีได้ตามวิธีที่กฎหมายกำหนด ต่อมา พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ ให้แก้คำว่า "เก้าร้อยบาท" ในวรรค ๒ ของมาตรา ๕๗ เป็น "หนึ่งพันสามร้อยบาท" ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ซึ่งได้รับเงินเดือน ๙๐๐ บาท มาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ แต่ผู้บังคับบัญชาไม่ได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแต่

ยังไม่ครบปีในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ จึงได้เสียสิทธิที่จะได้รับการพิจารณา
คัดเลือกเลื่อนขั้นเป็นชั้นตรี พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับ
ที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๒ จึงได้แก้ไขให้ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาซึ่งอยู่ในเกณฑ์
ที่อาจได้รับการพิจารณาคัดเลือกเลื่อนขั้นเป็นชั้นตรีได้อยู่แล้ว ก่อนวันใช้พระราช
บัญญัติ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๐ มีโอกาสได้รับการพิจารณาคัดเลือกเลื่อนขั้น
ต่อไปได้ พุทธิให้เข้าใจง่าย ก็คือพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้แก้ไขให้ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาที่ได้รับเงิน
เดือนขั้น ๙๐๐ บาท มาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐
และได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าก่อน แต่
มาครบปีภายหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดัง
กล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ภายหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ ได้มีโอกาสรับ
การพิจารณาคัดเลือกเลื่อนขั้นเป็นชั้นตรีได้ เห็นได้ว่ากฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่คงกำหนดเงื่อนไขไว้ตามเดิมว่า ต้องรับราชการ
มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี และได้รับเงินเดือนขั้น ๙๐๐ บาท มาแล้วไม่
น้อยกว่า ๔ ปี ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ แต่การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าจะครบปีภายหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐
หรือจะเริ่มแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวภายหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ ก็
ได้

สำหรับกรณีของคุณนั้น คุณบอกเพียงว่า ปี ๒๕๐๗ ได้รับเงินเดือน
ขั้น ๙๐๐ บาท ซึ่งยังไม่ชัดเจน แต่เมื่อพิจารณาอัตราเงินเดือนที่คุณได้รับอยู่
ในขณะนั้น “ปี ๒๕๐๗” คงจะหมายถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๗ หากเป็นเช่น
นี้ คุณก็ได้รับเงินเดือนขั้น ๙๐๐ บาท ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ เพียง ๓
ปี จึงไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้น
ตรี ตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ ได้

ปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง

เฉลิมชัย วสินนท์	นิติกรพิเศษ	ผาสุนิษฐ์	ปิณฑะรุจิ	นักวิชาการคลังเอก
สนอง เทียมมนต์	นิติกรโท	ปรีชา	สุวรรณทัต	นิติกรโท

กรมบัญชีกลาง

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๐๑๕

ถาม

นาย ก. เป็นพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์ไปกับผู้บังคับบัญชา ไป
ได้ประมาณครึ่งทาง ปรากฏว่าข้าปละลาย (ทั้งนี้เกิดจากไม่มีน้ำมันเครื่อง) และ
ได้ทำการซ่อมแซม ก็เอาเงินงบประมาณแผ่นดิน เช่นนี้ ข้าพเจ้าสงสัยว่า

๑. ทำไมนาย ก. จึงไม่ถูกสอบสวนหาสาเหตุแห่งการที่รถยนต์เสีย เป็น
การขบถด้วยระเบียบหรือไม่ ?

๒. เมื่อนาย ก. ไม่มีความผิด ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ ?

๓. เรื่องเช่นนี้ จะถือว่าผู้บังคับบัญชาซึ่งนั่งไปด้วยทราบความเสียหาย
ของรถหลวง แต่มิได้ทำการสอบสวน ฝ่ายระเบียบคำสั่งของทางราชการด้วย
หรือไม่ ? ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีความผิดด้วยหรือไม่ ?

ตอบ

ตามข้อเท็จจริงเพียงเท่านั้น ไม่อาจจะชี้ชัดลงไปได้ว่าผิดหรือไม่ผิด
เพราะในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นแก่ทางราชการ ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบ
เฉพาะในกรณีที่ความเสียหายนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำโดยเจตนาหรือประมาท
เลินเล่อของคนเท่านั้น

ตอบสมาชิกข้ออ่าน

ถาม

ผมเป็นสมาชิกข้ออ่านวารสารข้าราชการทุกฉบับครับ ได้ประโยชน์
มาก ขณะนี้มีความสงสัยเกี่ยวกับการซื้อพัสดุ ในกรณีพิเศษ ตามมติคณะรัฐ-
มนตรี กล่าวคือ บริษัทของทางราชการ หรือองค์การ รัฐวิสาหกิจ ได้รับ

อนุมัติจากนายกรัฐมนตรี ให้ซื้อหรือจ้างได้เป็นกรณีพิเศษ ไม่ต้องทำการประกวดราคาหรือสืบราคา เมื่อบริษัทแต่งตั้งตัวแทนค้าต่างขึ้น จะต้องขออนุมัติจากนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการตั้งตัวแทนค้าต่างใหม่ หรือว่าตัวแทนค้าต่างจะปฏิบัติตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีเช่นเดียวกับบริษัทใหญ่ได้เลยทีเดียว

ตอบ ไม่ต้องขออนุมัติอีกครับ

ตอบสมาชิกเลขที่ ๕๕๘

ถาม ข้าพเจ้ามีข้อข้องใจเกี่ยวกับเงินเบิกค่าบำรุงการศึกษา สำหรับบุคคลภายนอกที่ศึกษาอยู่ตามวิทยาลัยครูต่าง ๆ ว่า จะเบิกเงินได้หรือไม่ คือ

เงินการศึกษามูลนิธิบุคคลภายนอกอุดหนุน ๒๕๑๔

๑. ค่าเรียน ค่าสอบ ๑๗ หน่วย ๔๒๕ บาท
๒. ค่าบำรุงห้องสมุด ๓๐ บาท
๓. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ๑๐ บาท

รวมเงิน ๔๖๕ บาท

เงินจำนวนนี้ข้าพเจ้าได้วางฎีกาเบิกเงินมาแล้ว ต่อมากรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๕ จังหวัดเชียงใหม่ได้ทักท้วง “เงินการศึกษามูลนิธิบุคคลภายนอกภาคอุดรธรรณเบิกไม่ได้” เพราะเป็นการเรียนภาคพิเศษ ไม่ใช่ภาคเรียนตามปกติให้เรียกเงินคืน ขณะนี้ ข้าพเจ้าได้ส่งเงินคืนเรียบร้อยแล้ว

ต่อมา ได้ทราบข่าวจากวารสารข้าราชการฉบับประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๑๕ ตอบปัญหาของ คุณแท่ง หนูนี้ ว่าค่าเรียน ค่าสอบ ของวิทยาลัยครูภาคอุดรธรรณเบิกได้ ถ้าเบิกได้จะมีวิธีปฏิบัติอย่างไร เพราะเงินจำนวนนี้ ได้ส่งคืนคลังแล้ว และจะขอเบิกใหม่ ขอบได้ โปรดให้คำแนะนำแก่ข้าพเจ้าด้วย และพร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้ส่งสำเนาใบเสร็จรับเงินค่าบำรุงการศึกษามาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

ตอบ ค่าเรียน ค่าสอบ และค่าบำรุงห้องสมุดของวิทยาลัยครูภาคอุดรธรรณ นำมาเบิกเงินช่วยเหลือตามระเบียบ ฯ ได้ ถ้านำเงินที่เบิกส่งคืนคลังไปแล้ว ให้ นำใบเสร็จเดิมมายื่นขอเบิกใหม่ ถ้าใบเสร็จรับเงินบำรุงการศึกษาได้แนบไปกับการเบิกเงินครั้งแรก ให้ยื่นขอเบิกใหม่โดยอ้างถึงใบเสร็จครั้งแรก

ตอบสมาชิกนครหลวงกรุงเทพธนบุรี

ถาม

นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือน เงินเดือน ๘๕๐ บาท ต่อมา มารดา ของนาย ก. ไข้ป่วย จำเป็นจะต้องเข้าโรงพยาบาลเพื่อทำการผ่าตัด นาย ก. ไม่มี ทุนสำรองให้ค่าผ่าตัดพยาบาล ทางโรงพยาบาลจึงให้นาย ก. ทำหนังสือรับรอง การมีสิทธิ ได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลจากกรมไปให้ แล้วทางโรง- พยาบาลจะได้ไปเก็บเงินค่ารักษาพยาบาลโดยตรงจากกรมที่นาย ก. ทำงานอยู่ นาย ก. จึงได้มาทำหนังสือรับรองการมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ที่กรม แต่เจ้าหน้าที่ของกรมบอกว่าทำไม่ได้ เพราะไม่มีระเบียบ ฉะนั้นผมจึง อยากจะทราบว่า

๑. มีระเบียบหรือคำสั่งหรือไม่

๒. ถ้าเป็นระเบียบหรือคำสั่งออกมาจากไหน เลขที่เท่าไร ว่า ด้วยเรื่องอะไร

และ ๓. มีวิธีการทำอย่างไร

ตอบ

ถ้ามารดาของนาย ก. เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลของทางราชการ จะขอให้ทางโรงพยาบาลเรียกเก็บเงินจากส่วนราชการเจ้าสังกัดของนาย ก. ได้ตาม หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค. ๐๕๐๒/๓๔๒๙๑ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๓ โดยนาย ก. ต้องยื่นหนังสือตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้คือ ส่วนราชการเจ้าสังกัด และทางส่วนราชการเจ้าสังกัดจะออกหนังสือรับรองการ มีสิทธิให้กับนาย ก. เพื่อนำไปให้กับสถานพยาบาลของทางราชการเรียกเก็บเงิน โดยตรงต่อไป

ตอบสมาชิกสำนักงานมาเลเวียเขต ๑

ถาม

๑. ผมเกิดเมื่อ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๔๖๐ เข้ารับราชการเมื่อ ๒๓ เมษายน ๒๔๘๕ ตามกำหนด จะต้องออกจากราชการเดือนปีอะไร และมีอายุ ราชการกับ

๒. เวลาราชการพิเศษคือ

ก. เข้ารับราชการกองประจำการ เมื่อ ๔ เมษายน ๒๔๘๑
ปลดเป็นกองหนุน เมื่อ ๑ เมษายน ๒๔๘๓

ข. ถูกระดมในสงครามอินโดจีน ๑ มีนาคม ๒๔๘๔ ถึง ๕
เมษายน ๒๔๘๔

ค. ถูกระดมในสงครามเอเชียบูรพา ๒๕ ธันวาคม ๒๔๘๔
๑๓ เมษายน ๒๔๘๕

ง. ไปช่วยราชการทหาร (ตอนนี้เป็นข้าราชการพลเรือนแล้ว)
ตั้งแต่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๕ ถึง ๑๓ กันยายน ๒๔๘๘ (ตอนนั้นกองทัพบกมีคำสั่งให้เวลาราชการทวีคูณ)

จ. ตามประกาศกฎอัยการศึก ๗ ปี

๓. ขอเรียนถามว่าตามข้อความดังกล่าวมาแล้ว ผมจะมีอายุราชการกี่ปี
(ก็เดือน จนครบอายุ ๖๐ ปี)

ตอบ

๑. อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๒๐ พ้นจากราชการ
เพราะเหตุสูงอายุ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๐

มีเวลาราชการปกติ ๓๕ ปี ๕ เดือน ๘ วัน

๒. เวลาราชการพิเศษ

ก. ถ้าเคยรับราชการเพียงตามข้อ ๑ เท่านั้นและเป็นข้าราชการ
สามัญ นับเวลาดอนนี้ให้ ๑ ปี ๑๑ เดือน ๒๕ วัน (ต้องมีหนังสือรับรอง
ของกระทรวงกลาโหมด้วย)

ข. และ ค. ควรมีหนังสือรับรองของทางราชการทหารประกอบการ
พิจารณาก่อน เพราะเวลาดอนดังกล่าวไม่ค่อยจะแน่นอนเหมือนเวลาตามข้อ ก.

ค. นับเป็นเวลาทวีคูณได้ ๓ ปี ๒ เดือน ๑๙ วัน

ง. เวลาทวีคูณระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึกมีสิทธิได้อีก

๓. เวลาบางตอนยังไม่แน่นอน จึงไม่อาจคำนวณได้ว่ามีเวลาราชการ
เท่าใด

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์

เอเชีย

ญี่ปุ่น..... นายเอ็ดเวิร์ด ฮีธ นายกรัฐมนตรีอังกฤษ เดินทางไปถึงกรุงโตเกียว เมื่อ ๑๘ กันยายน นับเป็นนายกรัฐมนตรีอังกฤษคนแรกๆ ที่ไปเยือนญี่ปุ่น นายเอ็ดเวิร์ด ฮีธ ได้เจรจากับนายทานากะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ถึงเรื่องการเปลี่ยนแปลงศูนย์กลางแห่งกำลังความคลั่งไคล้ในองค์การตลาดร่วมแห่งยุโรป ปัญหาเรื่องเงินคอมมิวนิสต์ เกาหลี ไต้หวัน และเรื่องการค้า

- นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น คาคุ เออิ ทานากะ เดินทางถึงปักกิ่ง เมื่อ ๒๔ กันยายน นายกรัฐมนตรีจูเอินโล นำคณะรอร์บที่สนามบิน และได้เปิดการประชุมถึงปัญหาสัมพันธภาพในอนาคต รวมทั้งสัญญาสันติภาพ และปัญหาการค้า

อียิปต์..... ประธานาธิบดี อันวาร์ ซาดัต แห่งอียิปต์ ลงนามในข้อตกลงร่วมกับ พันเอก โมอัมเมอร์ เอล คัดดาฟี ประธานาธิบดีลิเบีย เมื่อ ๑๘ กันยายน ที่เมืองทริโปลี นครหลวงลิเบีย ผู้นำทั้งสองจะรวมประเทศระหว่างอียิปต์กับลิเบีย ซึ่งจะมีผลในเดือนกันยายน ศกหน้า ทั้งนี้ คือ ๑. ไคโรจะเป็นเมืองหลวงของประเทศใหม่ ๒. ประเทศใหม่จะได้ชื่อว่าสหสาธารณรัฐอาหรับ ๓. ประธานาธิบดีของสาธารณรัฐจะได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง และมีเพียงรัฐบาลเดียว มีอำนาจปกครองทั่วดินแดน (อียิปต์-ลิเบีย) ๔. จะมีพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียว ๕. ประเทศใหม่นี้จะเปิดให้ประเทศอาหรับอื่นๆ ซึ่งเชื่อในวัตถุประสงค์และยอมรับรัฐธรรมนูญเข้าร่วมด้วย

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๑๖

โดยที่คณะปฏิวัติมีนโยบายที่จะปรับปรุงระเบียบบริหารราชการของประเทศ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดจำนวนกระทรวงและทบวงเสียใหม่ ให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะปฏิวัติ และจัดแบ่งกรมหรือสำนักงานในกระทรวงหรือทบวง ให้ตรงตามลักษณะและความเหมาะสมของงาน และเพื่อประโยชน์ในการประสานงานระหว่างกรมหรือสำนักงาน และจัดระเบียบหน่วยราชการ ซึ่งปฏิบัติงานอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน โดยรวมไว้ในกรมหรือสำนักงานเดียวกัน อันจะเป็นผลให้การบริหารราชการเป็นไปโดยประหยัดและรวดเร็ว มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด กับจัดปัญหางานซ้ำและซ้อนกัน หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๙ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๑ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒ และ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๔

(๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๐๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๑ และ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๔

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ ๒ ให้มีกระทรวงและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงดังต่อไปนี้

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี	(๒) กระทรวงกลาโหม
(๓) กระทรวงการคลัง	(๔) กระทรวงการต่างประเทศ
(๕) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	(๖) กระทรวงคมนาคม
(๗) กระทรวงพาณิชย์	(๘) กระทรวงมหาดไทย
(๙) กระทรวงยุติธรรม	(๑๐) กระทรวงศึกษาธิการ
(๑๑) กระทรวงสาธารณสุข	(๑๒) กระทรวงอุตสาหกรรม

หมวด ๑

สำนักงานรัฐมนตรี

ข้อ ๓ สำนักงานรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี กิจการเกี่ยวกับการทำงบประมาณแผ่นดินและราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานรัฐมนตรี หรือส่วนราชการซึ่งสังกัดสำนักงานรัฐมนตรีหรือราชการอื่น ๆ ซึ่งมีได้อยู่ภายในอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งโดยเฉพาะ

ข้อ ๔ สำนักงานรัฐมนตรีมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี
- (๒) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- (๓) สำนักงบประมาณ
- (๔) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
- (๕) สำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ
- (๖) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๗) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๘) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๙) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- (๑๑) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- (๑๒) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- (๑๓) สำนักงานพลังงานแห่งชาติ
- (๑๔) สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- (๑๕) กรมประชาสัมพันธ์
- (๑๖) กรมประมง
- (๑๗) กรมวิเทศสหการ

ข้อ ๕ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการและกำกับการศึกษา
ของรัฐในระดับอุดมศึกษา นอกจากที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ

ให้ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๖ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	(๒) สำนักงานปลัดทบวง
(๓) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	(๔) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
(๕) มหาวิทยาลัยขอนแก่น	(๖) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(๗) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	(๘) มหาวิทยาลัยมหิดล
(๙) มหาวิทยาลัยรามคำแหง	(๑๐) มหาวิทยาลัยศิลปากร
(๑๑) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	(๑๒) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

หมวด ๒

กระทรวงกลาโหม

ข้อ ๗ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร

ข้อ ๘ การจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและ
ระเบียบแบบแผน

หมวด ๓

กระทรวงการคลัง

ข้อ ๙ กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินแผ่นดิน ภาษีอากร การรับผูก
หรือกิจการเกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน นอกจากสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
กิจการอันกฎหมายบัญญัติให้เป็นการผูกขาดของรัฐ กิจการหารายได้ซึ่งรัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียว
ตามกฎหมาย และไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงทบวงกรมอื่น และกิจการซึ่งจะเป็นสัญญาผูกพัน
ต่อเมื่อรัฐบาลได้ให้อำนาจหรือให้สัตยาบัน รวมทั้งการค้าประกันหนี้ของส่วนราชการ องค์การของรัฐ
สถาบันการเงิน และรัฐวิสาหกิจ

ข้อ ๑๐ กระทรวงการคลังมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
(๓) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	(๔) กรมธนารักษ์
(๕) กรมบัญชีกลาง	(๖) กรมศุลกากร
(๗) กรมสรรพสามิต	(๘) กรมสรรพากร

หมวด ๔

กระทรวงการต่างประเทศ

ข้อ ๑๑ กระทรวงการต่างประเทศมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการต่างประเทศ

ข้อ ๑๒ กระทรวงการต่างประเทศมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
(๓) กรมการเมือง	(๔) กรมพิธีการทูต
(๕) กรมเศรษฐกิจ	(๖) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
(๗) กรมสารนิเทศ	(๘) กรมองค์การระหว่างประเทศ

หมวด ๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อ ๑๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเกษตร การชลประทาน การประมง การปศุสัตว์ การป่าไม้ การพัฒนาที่ดิน และการสหกรณ์

ข้อ ๑๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
(๓) กรมชลประทาน	(๔) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
(๕) กรมประมง	(๖) กรมปศุสัตว์
(๗) กรมป่าไม้	(๘) กรมพัฒนาที่ดิน
(๙) กรมวิชาการเกษตร	(๑๐) กรมส่งเสริมการเกษตร
(๑๑) กรมส่งเสริมสหกรณ์	

หมวด ๖

กระทรวงคมนาคม

ข้อ ๑๕ กระทรวงคมนาคมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการคมนาคม การขนส่ง การสื่อสาร และการอุดมศึกษา

ข้อ ๑๖ กระทรวงคมนาคมมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
(๓) กรมการขนส่งทางบก	(๔) กรมการบินพาณิชย์
(๕) กรมเจ้าท่า	(๖) กรมทางหลวง
(๗) กรมไปรษณีย์โทรเลข	(๘) กรมอุดมศึกษา

หมวด ๗

กระทรวงพาณิชย์

ข้อ ๑๗ กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ และกิจการทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์ รวมตลอดทั้งการซื้อขาย และแลกเปลี่ยนสินค้า การควบคุมและส่งเสริมเกี่ยวกับการค้าและการประกันภัย

ข้อ ๑๘ กระทรวงพาณิชย์มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
(๓) กรมการค้าต่างประเทศ	(๔) กรมการค้าภายใน
(๕) กรมทะเบียนการค้า	(๖) กรมพาณิชย์สัมพันธ์
(๗) กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์	

หมวด ๘

กระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๑๙ กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น บำบัดทุกข์บำรุงสุข การพัฒนาชนบทและชุมชน การส่งเสริมการศึกษาและการประกอบอาชีพ การส่งเสริม ควบคุมและ

คุ้มครองการใช้แรงงาน การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การป้องกันสาธารณภัย การผังเมือง การโยธา และการราชทัณฑ์

ข้อ ๒๐ กระทรวงมหาดไทยมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
(๓) กรมการปกครอง	(๔) กรมการพัฒนาชุมชน
(๕) กรมตำรวจ	(๖) กรมที่ดิน
(๗) กรมประชาสงเคราะห์	(๘) กรมโยธาธิการ
(๙) กรมราชทัณฑ์	(๑๐) กรมแรงงาน
(๑๑) กรมอัยการ	(๑๒) สำนักผังเมือง
(๑๓) สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท	

หมวด ๙

กระทรวงยุติธรรม

ข้อ ๒๑ กระทรวงยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศาลยุติธรรม แต่ไม่รวมถึงการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี

ข้อ ๒๒ กระทรวงยุติธรรมมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

หมวด ๑๐

กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๒๓ กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

ข้อ ๒๔ กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

(๓) กรมการฝึกหัดครู	(๕) กรมการศาสนา
(๔) กรมพลศึกษา	(๖) กรมวิชาการ
(๗) กรมศิลปากร	(๘) กรมสามัญศึกษา
(๙) กรมอาชีวศึกษา	(๑๐) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
(๑๑) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	(๑๒) วิทยาลัยวิชาการศึกษา

หมวด ๑๑

กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๒๔ กระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการแพทย์ การสาธารณสุข การควบคุมอาหารและยา รวมทั้งสิ่งที่เป็นพิษหรือเป็นภัยแก่สุขภาพ และการควบคุมกิจการกาชาด

ข้อ ๒๖ กระทรวงสาธารณสุขมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
(๓) กรมการแพทย์และอนามัย	(๔) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
(๕) กรมส่งเสริมสาธารณสุข	

หมวด ๑๒

กระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ ๒๗ กระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ ทรัพยากรธรณี และพลังงานปรมาณู

ข้อ ๒๘ กระทรวงอุตสาหกรรมมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
(๓) กรมทรัพยากรธรณี	(๔) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
(๕) กรมวิทยาศาสตร์	(๖) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
(๗) สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ	

ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง

ข้อ ๒๘ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวงมีดังต่อไปนี้

(๑) ราชบัณฑิตยสถาน	(๒) สำนักพระราชวัง
(๓) สำนักราชเลขาธิการ	(๔) สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
(๕) สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา	

ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง มีฐานะเป็นกรม

ข้อ ๓๐ ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๓๑ สำนักพระราชวังมีอำนาจหน้าที่จัดการพระราชวัง ตลอดจนการดูแลรักษาทรัพย์สิน และผลประโยชน์ของพระมหากษัตริย์ และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๓๒ สำนักราชเลขาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเลขานุการในพระองค์พระมหากษัตริย์ และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๓๓ สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๓๔ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภามีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของสภานิติบัญญัติ ตามรัฐธรรมนูญ และให้อยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภานิติบัญญัติ

ข้อ ๓๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๔

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๑๗

โดยที่ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ให้จัดตั้งทบวงและกรมขึ้นใหม่ รวมกรมสองกรมเป็นกรมเดียว โอนกรมจากกระทรวงหนึ่งไปสังกัดอีกกระทรวงหนึ่ง และโอนกองหรือหน่วยงานในกรมหนึ่งไปสังกัดอีกกรมหนึ่ง รวมทั้งได้เปลี่ยนชื่อ บางกระทรวงและบางกรม และโดยที่กระทรวง ทบวง กรม มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่รวมทั้งงบประมาณไว้สำหรับแต่ละกระทรวง ทบวง กรม จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายว่าด้วยการโอนอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้างและเงินงบประมาณของกระทรวง ทบวง กรม เดิมไปเป็นของกระทรวง ทบวง กรมซึ่งได้ปรับปรุงใหม่ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของส่วนราชการ ในกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองกลาง กองคลัง กองควบคุมพัสดุ และส่วนสารนิเทศ

(๓) สำนักงานวิชาการและวางแผน

ไปเป็นของสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับส่วนตรวจราชการ ส่วนวางแผนและวิจัย ศูนย์สารนิเทศผลปฏิบัติราชการ และสำนักงานคณะกรรมการเรื่องราร้องทุกข์

(๒) สำนักงานคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีอากร

ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ สำนัก

นายกรัฐมนตรี หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ สำนัก
นายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ
ของส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับส่วนตรวจราชการ
การ ส่วนวางแผนและวิจัย ศูนย์สารนิเทศผลปฏิบัติราชการ และสำนักงานคณะกรรมการเรื่องราວร้องทุกข์

(๒) ผู้ตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(๓) สำนักงานคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีอากร

ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ สำนัก
นายกรัฐมนตรี

ข้อ ๔ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่ง
ชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่ง
ชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๖ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนัก
นายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
ทั้งนี้ นอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมวิทยาลัยเอกชน ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายก-
รัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของ
สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี นอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมวิทยาลัย
เอกชน ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๘ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๙ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๐ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม สำนักนายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรี หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๒ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของการพลังงานแห่งชาติ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ ซึ่งการพลังงานแห่งชาติเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่การพลังงานแห่งชาติ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี หรือของนายกรัฐมนตรี หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๓ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของการพลังงานแห่งชาติ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๔ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมวิเทศสหการ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ในส่วนที่

เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ ซึ่งกรมวิเทศสหการเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมวิเทศสหการ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของกรมวิเทศสหการ สำนักนายกรัฐมนตรี หรือของนายกรัฐมนตรี หรือเจ้าหน้าที่กรมวิเทศสหการ สำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมวิเทศสหการ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของกรมวิเทศสหการ สำนักนายกรัฐมนตรี

ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

ข้อ ๑๖ ให้โอน

(๑) บรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในสำนักนายกรัฐมนตรี

(๒) บรรดาอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี หรือของเจ้าหน้าที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในสำนักนายกรัฐมนตรี

ไปเป็นของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หรือสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ หรือของรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ หรือของเจ้าหน้าที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หรือสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๗ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในสำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หรือสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๘ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ไปเป็นของรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ และให้ถือว่าบรรดากฎกระทรวงที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย เป็นกฎกระทรวงที่ออกตามกฎหมายดังกล่าว

กระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๙ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการคลัง และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการคลัง ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองควบคุมธนาคารและการออมสิน ไปเป็นของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการคลัง เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองควบคุมธนาคารและการออมสิน ไปเป็นของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อ ๒๑ ให้โอน

(๑) บรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงเกษตร และสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมป่าไม้ และกรมส่งเสริมการเกษตร ในกระทรวงเกษตร

(๒) บรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และของเจ้าหน้าที่สำนักงาน เลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมป่าไม้ และกรมส่งเสริมการ เกษตร ในกระทรวงเกษตร

ไปเป็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัด กระทรวง กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมป่าไม้ หรือกรมส่งเสริมการเกษตร ในกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมป่าไม้ หรือกรมส่งเสริมการเกษตร ในกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๒ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมป่าไม้ และกรม ส่งเสริมการเกษตร ในกระทรวงเกษตรไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมป่าไม้ หรือกรมส่งเสริมการเกษตร ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๓ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมชลประทาน กระทรวง พัฒนาการแห่งชาติ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งกรมชลประทานเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติไปเป็นของกรมชลประทาน กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี หรือ เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อ ๒๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ของกรมชลประทาน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์

ข้อ ๒๕ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวง พัฒนาการแห่งชาติ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ในส่วน ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นเจ้าหน้าที่ และ อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของกรมตรวจบัญชี

สหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ
ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์

ข้อ ๒๗ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงพัฒนา
การแห่งชาติ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการ
ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินเป็นเจ้าหน้าที่และอำนาจหน้าที่ของ
เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประ-
มาณของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์

ข้อ ๒๙ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมกลีกรม และกรมการข้าว
กระทรวงเกษตร และบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ในส่วนที่เกี่ยวกับการ
ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งกรมกลีกรมและกรมการข้าวเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจ
หน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมกลีกรม และกรมการข้าว กระทรวงเกษตร ไปเป็นของกรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่กรม
วิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประ-
มาณของกรมกลีกรม และกรมการข้าว กระทรวงเกษตร ไปเป็นของกรมวิชาการเกษตร กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์

ข้อ ๓๑ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของส่วนราชการในกระทรวงพัฒนาการ
แห่งชาติ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการ
ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งส่วนราชการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) เป็นเจ้าหน้าที่และ
อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการในกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานปลัดกระทรวง เฉพาะที่เกี่ยวกับกองทะเบียนสหกรณ์ กองวิชาการและส่งเสริมการสหกรณ์ กองเศรษฐกิจการสหกรณ์ ศูนย์การบริหารงานสหกรณ์อเนกประสงค์ โครงการไทยอิสราเอล งานผู้ตรวจราชการสหกรณ์ ที่ทำการสหกรณ์จังหวัด และที่ทำการสหกรณ์อำเภอ

(๒) กรมสหกรณ์ที่ดิน

(๓) กรมสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ

ไปเป็นของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๒ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของส่วนราชการในกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานปลัดกระทรวง เฉพาะที่เกี่ยวกับกองทะเบียนสหกรณ์ กองวิชาการและส่งเสริมการสหกรณ์ กองเศรษฐกิจการสหกรณ์ ศูนย์การบริหารงานสหกรณ์อเนกประสงค์ โครงการไทยอิสราเอล งานผู้ตรวจราชการสหกรณ์ ที่ทำการสหกรณ์จังหวัด และที่ทำการสหกรณ์อำเภอ

(๒) กรมสหกรณ์ที่ดิน

(๓) กรมสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ

ไปเป็นของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงคมนาคม

ข้อ ๓๓ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมทางหลวง กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งกรมทางหลวงเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมทางหลวง กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือเจ้าหน้าที่กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมทางหลวง กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

ข้อ ๓๕ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมอุตุนิยมวิทยา สำนักงานปลัดรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ

หรือข้อบังคับ ซึ่งกรมอุตุนิยมวิทยาเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมอุตุนิยมวิทยา สำนัก
นายกรัฐมนตรี ไปเป็นของกรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงคมนาคม หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง-
คมนาคม หรือเจ้าหน้าที่กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงคมนาคม แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ของ
กรมอุตุนิยมวิทยา สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของกรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงคมนาคม

กระทรวงพาณิชย์

ข้อ ๓๗ ให้โอน

(๑) บรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงเศรษฐกิจ และสำนักงานเลขาธิการ
การรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน และกรมทะเบียน
การค้า ในกระทรวงเศรษฐกิจ

(๒) บรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน
เลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน และกรม
ทะเบียนการค้า ในกระทรวงเศรษฐกิจ

ไปเป็นของกระทรวงพาณิชย์ หรือสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง
กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน หรือกรมทะเบียนการค้า ในกระทรวงพาณิชย์ หรือของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง
กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน หรือกรมทะเบียนการค้า ในกระทรวงพาณิชย์ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประ-
มาณของสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้า
ภายใน และกรมทะเบียนการค้า ในกระทรวงเศรษฐกิจ ไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน หรือกรมทะเบียนการค้า ใน
กระทรวงพาณิชย์ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๙ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
สินค้าขาออก สำนักนายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับการ

ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าขาออกเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าขาออก สำนักงานนายกรัฐมนตรีไป เป็นของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือเจ้าหน้าที่ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าขาออก สำนักงานนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ข้อ ๔๑ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมเศรษฐกิจสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐกิจ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมเศรษฐกิจสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐกิจ ไปเป็นของกรมพาณิชย์สัมพันธ์ กระทรวงพาณิชย์ หรือของเจ้าหน้าที่กรมพาณิชย์สัมพันธ์ กระทรวงพาณิชย์ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๒ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมเศรษฐกิจสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐกิจ ไปเป็นของกรมพาณิชย์สัมพันธ์ กระทรวงพาณิชย์

ข้อ ๔๓ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมการสนเทศ กระทรวงเศรษฐกิจ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมการสนเทศ กระทรวงเศรษฐกิจ ไปเป็นของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ หรือของเจ้าหน้าที่กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมการสนเทศ กระทรวงเศรษฐกิจ ไปเป็นของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๔๕ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย ไปเป็นของกรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย หรือของเจ้าหน้าที่กรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของ กรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย ไปเป็นของกรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๔๗ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท สำนัก นายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กระทรวง มหาดไทย หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กระทรวง มหาดไทย

กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๔๙ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง ศึกษาธิการ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองวัฒนธรรม ไปเป็นของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ หรือของเจ้า หน้าที่กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองวัฒนธรรม ไปเป็นของ กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๕๑ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานปลัดกระทรวง เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองเผยแพร่การศึกษา
- (๒) กรมวิสามัญศึกษา เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองส่งเสริมและวัดผลการศึกษา
- (๓) กรมสามัญศึกษา เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับแผนกโสตและทัศนศึกษา ในกองการศึกษา

(๔) กรมอาชีวศึกษา เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับแผนกสอบไล่ และแผนกทะเบียนและประกาศนียบัตร ในสำนักงานเลขาธิการกรม และแผนกตรวจสอบและแนะนำ และแผนกอาชีวสงเคราะห์ ในกองส่งเสริมอาชีพ

ไปเป็นของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ หรือของเจ้าหน้าที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๒ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานปลัดกระทรวง เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองเผยแพร่การศึกษา
- (๒) กรมวิสามัญศึกษา เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองส่งเสริมและวัดผลการศึกษา
- (๓) กรมสามัญศึกษา เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับแผนกโสตและทัศนศึกษา ในกองการศึกษา

ผู้ใหญ่

(๔) กรมอาชีวศึกษา เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับแผนกสอบไล่ และแผนกทะเบียนและประกาศนียบัตร ในสำนักงานเลขาธิการกรมและแผนกตรวจสอบและแนะนำ และแผนกอาชีวสงเคราะห์ ในกองส่งเสริมอาชีพ

ไปเป็นของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๕๓ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนั้นนอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับกองโรงเรียนราษฎร์ และกองส่งเสริมและวัดผลการศึกษา ไปเป็นของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หรือของเจ้าหน้าที่กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับกองโรงเรียนราษฎร์ และกองส่งเสริมและวัดผลการศึกษา ไปเป็นของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๕๕ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ ในกองส่งเสริมอาชีพ นอกจากโรงเรียนสวพัตช่วง และโรงเรียน

ฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ที่กรมอาชีวศึกษาสงวนไว้เพื่อจัดตั้งเป็นโรงเรียนสารพัดช่าง ไปเป็นของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หรือของเจ้าหน้าที่กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ในกองส่งเสริมอาชีพ นอกจากโรงเรียนสารพัดช่าง และโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ที่กรมอาชีวศึกษาสงวนไว้เพื่อจัดตั้งเป็นโรงเรียนสารพัดช่าง ไปเป็นของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๕๗ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัย เอกชน ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๘ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองโรงเรียนราษฎร์ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๙ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองโรงเรียนราษฎร์ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๖๐ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับแผนงานวิจัย แผนงานทำแบบทดสอบมาตรฐาน และงานผลิตครูปริญญา วิชาการศึกษาในแผนงานผลิตครู ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๖๑ ให้โอนบรรดากิจการ หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับแผนงานวิจัย แผนงานทำแบบทดสอบมาตรฐาน

และงานผลิตครูปริญญาวิชาการศึกษาในแผนงานผลิตครู ไปเป็นของวิทยาลัยวิชาการศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ

กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๖๒ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับ
แผนกระบาดวิทยา ในกองควบคุมโรคติดต่อ และหน่วยงานออกแบบและก่อสร้าง ในกองช่างสุขาภิบาล
ไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงสาธารณสุข แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๓ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของ
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับแผนกระบาดวิทยา ในกองควบคุมโรคติดต่อ
และหน่วยงานออกแบบและก่อสร้าง ในกองช่างสุขาภิบาล ไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง
สาธารณสุข

ข้อ ๖๔ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง
สาธารณสุข และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้
เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองกำจัดการเฝ้าระวัง กองควบคุมโรคเท้าช้าง สถาบันมะเร็งแห่งชาติ และสถาบัน
โรคผิวหนัง ไปเป็นของกรมการแพทย์และอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือของเจ้าหน้าที่กรมการ
แพทย์และอนามัย กระทรวงสาธารณสุข แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของ
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองกำจัดการเฝ้าระวัง กองควบคุม
โรคเท้าช้าง สถาบันมะเร็งแห่งชาติ และสถาบันโรคผิวหนัง ไปเป็นของกรมการแพทย์และอนามัย
กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๖๖ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมการแพทย์ และกรมอนามัย
กระทรวงสาธารณสุข และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมการแพทย์และกรมอนามัย กระทรวง
สาธารณสุข ทั้งนี้ นอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานเลขานุการกรม กองคลัง กองโภชนาการ กอง
สุศึกษา แผนกระบาดวิทยา ในกองควบคุมโรคติดต่อ และกองช่างสุขาภิบาล นอกจากในส่วนที่

เกี่ยวกับหน่วยงานออกแบบและก่อสร้าง กรมอนามัย ไปเป็นของกรมการแพทย์และอนามัย กระทรวงสาธารณสุขหรือของเจ้าหน้าที่กรมการแพทย์และอนามัย กระทรวงสาธารณสุข แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๗ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมการแพทย์ และกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข นอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานเลขานุการกรม กองคลัง กองโภชนาการ กองสุขศึกษา แผนกระบาดวิทยา ในกองควบคุมโรคติดต่อ และกองช่างสุขาภิบาลนอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับหน่วยงานออกแบบและก่อสร้าง กรมอนามัย ไปเป็นของกรมการแพทย์และอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๖๘ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองการพยาบาล กองควบคุมการประกอบโรคศิลป์ กองควบคุมอาหารและยา และกองสถิติพยากรณ์ชีพ ไปเป็นของกรมส่งเสริมสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข หรือของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๙ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองการพยาบาล กองควบคุมการประกอบโรคศิลป์ กองควบคุมอาหารและยา และกองสถิติพยากรณ์ชีพ ไปเป็นของกรมส่งเสริมสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๗๐ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานเลขานุการกรม กองคลัง กองโภชนาการ กองสุขศึกษา และกองช่างสุขาภิบาล นอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับหน่วยงานออกแบบและก่อสร้าง ไปเป็นของกรมส่งเสริมสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขหรือของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานเลขานุการกรม กองคลัง กองโภชนาการ กองสุขศึกษา และกองช่างสุขาภิบาลนอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับหน่วยงานออกแบบและก่อสร้าง ไปเป็นของกรมส่งเสริมสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ ๗๒ ให้โอนบรรดาหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงอุตสาหกรรม หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม หรือเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงอุตสาหกรรม แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗๓ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ ๗๔ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงอุตสาหกรรม และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานทะเบียนเครื่องจักรกลาง

(๒) กองควบคุมโรงงาน นอกจากหน่วยงานอุตสาหกรรมจังหวัด

ไปเป็นของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม หรือของเจ้าหน้าที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงอุตสาหกรรม เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานทะเบียนเครื่องจักรกลาง และกองควบคุมโรงงาน นอกจากหน่วยงานอุตสาหกรรมจังหวัด ไปเป็นของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ ๗๖ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย ไปเป็นของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม หรือของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗๗ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของ
กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย
ไปเป็นของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ ๗๘ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ
กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติเป็น
เจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
ไปเป็นของสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงอุตสาหกรรม หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
อุตสาหกรรม หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงอุตสาหกรรม แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗๙ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ
ของสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปเป็นของสำนักงานพลังงานปรมาณู
เพื่อสันติ กระทรวงอุตสาหกรรม

ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง

ข้อ ๘๐ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดิน สำนักนายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดิน สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือของเจ้าหน้าที่
สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แล้วแต่กรณี

ข้อ ๘๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้างและเงินงบประมาณ
ของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดิน

รัฐวิสาหกิจ

ข้อ ๘๒ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติตาม
กฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ไปเป็นของนายกรัฐมนตรี

การรักษาการ

ข้อ ๔๓ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

วันใช้บังคับ

ข้อ ๔๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๔ ตอน ๑๔๔ วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕

บรรณาธิการแถลง

สมาชิกหลายท่านได้สอบถามเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุงอัตราเงินเดือนของข้าราชการ ตามที่เป็นข่าวอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ เรื่องนี้ทางกองบรรณาธิการก็ได้ติดตามข่าวอยู่เสมอ หากมีข่าวแน่นอนและสามารถแจ้งให้สมาชิกได้ทราบแล้ว ทางกองบรรณาธิการจะได้รับแจ้งให้ทราบ ขอให้หือคิใจรอสักหน่อย

นอกจากนี้ยังมีสมาชิกอีกหลายท่านได้ขอให้นำประกาศของคณะปฏิวัติโดยเฉพาะฉบับที่ ๒๑๖, ๒๑๗, ๒๑๘ และ ๒๑๙ ซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม ปรับปรุงระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือนลงในวารสารด้วย แม้ว่าจะต้องใช้กระดาษมากสักหน่อย ทางกองบรรณาธิการก็นำประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖ และ ๒๑๗ เกี่ยวกับการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม ลงในวารสารฉบับเดือนตุลาคม และจะนำประกาศฉบับที่ ๒๑๘ และ ๒๑๙ ซึ่งเกี่ยวกับปรับปรุงระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และระเบียบข้าราชการพลเรือนลงในเดือนพฤศจิกายน ต่อไป

อนึ่งสวัสดิการ ก.พ. ได้จัดรวมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖, ๒๑๗, ๒๑๘ และ ๒๑๙ เป็นเล่มพร้อมคำอธิบาย จะออกขายในราวกลางเดือน พฤศจิกายน สกน. ในราคาเล่มละ ๘ บาท ผู้สนใจสั่งซื้อได้ที่ผู้จัดการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ. นครหลวง ฯ ๓ ธนาคารหรือเช็คไปรษณีย์ สั่งจ่าย ณ ที่ทำการไปรษณีย์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

ขอขอบคุณผู้มีส่วนให้ความรู้ทางด้านวิชาการและประสบการณ์คือ พันตรีอรอด วิชัยกุล คุณสุธีรา आयुวัฒน์ คุณชัยณรงค์ ละออนวล คุณสิทธิชัย ประเสริฐศรี และคุณชาติ เอี่ยมกระสินธุ์

ขอขอบคุณผู้มีอุปการะคุณคือ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด ร้านนายณัฏฐ์ สถาน พยวบาลสหภาพพร ธนาคารกรุงเทพ จำกัด บริษัทพาราวันเซอร์ จำกัด โรงงานยาสูบ และ บริษัทมินเชนแมนชินเนอร์ จำกัด

